

Rækkefølge på høringssvar:

- Danmarks Private Skoler
- Dansk Arbejdsgiver forening
- Uddannelsesforbundet
- DEG – Danske erhvervsskoler og –gymnasier
- Børnerådet
- Datatilsynet
- Dansk industri
- Børne- og kulturchefforeningen
- FGU Danmark
- Skole og forældre
- Skolelederforeningen
- FH
- Danske Regioner
- FOA
- FRISKOLERNE
- Arbejdstilsynet
- Selveje Danmark
- Børns vilkår
- Ungdomsuddannelsernes Vejlederforening
- Klagenævnet for specialundervisning
- FADD foreningen af døgn og dagtilbud
- HK Danmark
- Lærernes centralorganisation
- Erhvervsstyrelsen
- Uddannelses- og forskningsstyrelsen
- Ungdomsskoleforeningen
- Tradium
- Rigsrevisionen
- UU Frederikssund kommune
- KL
- Danske SOSU skoler + bestyrelserne
- Danske skolelever
- LOS – Landsorganisation for sociale tilbud
- Danmarks vejleder forening
- Lederne
- Danmarks Lærerforening
- REU – Rådet for de Grundlæggende erhvervsrettede Uddannelser

København d. 17. januar 2025

Til
Center for Folkeskole,
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Teglholmsgade 1
2450 København

Fremsendt som e-mail til STUK.CF@stukuvn.dk med angivelse af "Danmarks Private Skoler – høringssvar – høring over bekendtgørelse juniormesterlære" i emnefeltet.

Vedr. Høring over bekendtgørelse om juniormesterlære

I høringsbrev af 13. december 2024 anmoder Styrelsen for Undervisning og Kvalitet om eventuelle bemærkninger vedrørende ovenstående. Foreningen Danmarks Private Skoler – grundskoler og gymnasier takker for muligheden til at give vores synspunkter til kende.

Klare rammer for frie grundskolars undtagelse fra juniormesterlæreordningen

Foreningen har i tidligere høringssvar plæderet vi for, at frie grundskoler ikke skulle omfattes af juniormesterlæreordningen. Det overordnede argument findes i de frie grundskolars pædagogiske frihed. De specifikke argumenter i nogle af de krav, der bl.a. stilles til kommunalbestyrelserne, vil være særdeles vanskelige at efterkomme for en enkelt selvejende, fri skoleinstitution. Frie grundskoler har heller ikke de samme lovgivningsmæssige muligheder som folkeskoler til f.eks. at samarbejde om undervisningen med andre institutioner. Det fremgår af nærværende udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære, at juniormesterlæreordningen specifikt er rettet mod folkeskoler og deres elever i 8. og 9. klasse, der ønsker en mere praktisk orienteret skolegang. Bekendtgørelsen nævner ikke eksplicit, at frie grundskoler ikke er forpligtet til at implementere ordningen, selvom det kan tolkes som implicit. Vi vil anbefale, at dette præciseres tydeligere i bekendtgørelsen for at undgå misforståelser.

Behov for klare retningslinjer ved frafald fra juniormesterlæreordningen

Vi har tidligere fremført, at det er vigtigt at overveje de praktiske og faglige konsekvenser, når elever forlader juniormesterlæreordningen før tid og skal fortsætte med almindelig skolegang. Vi bemærker, at bekendtgørelsen ikke tager stilling til implikationerne af dette. Der burde overvejes særlige ordninger for disse elevers tilbagevenden. For skolen vil kravet om at give den nødvendige støtte for at nå de faglige mål kunne medføre en betragtelig ressourcebelastning, hvis eleven har været ude af undervisningen i flere fag i en periode og derfor mangler grundlæggende forudsætninger i disse fag. For eleven kan udfordringen ligge i at opnå et rimeligt niveau i alle fag på kort tid, efter at have været involveret i et praktisk orienteret forløb, hvor visse fagområder muligvis har været nedprioriteret. Det kan medføre mistrivsel og manglende motivation, hvis kravene opleves som urealistiske.

Vi anbefaler bl.a., at der tages stilling til, hvor sent en elev kan forlade juniormesterlæreordningen i forhold til at gennemføre samtlige afgangsprøver. Det er afgørende at fastsætte en skæringsdato, der sikrer, at skolerne reelt har mulighed for at yde den nødvendige støtte til eleverne, hvis de skal nå et rimeligt fagligt niveau og gennemføre alle afgangsprøver i samtlige fag. Vi anbefaler, at bekendtgørelsen adresserer denne problemstilling og indfører en klar og praktisk anvendelig skæringsdato, og at denne skæringsdato og implikationerne af denne afspejles i relaterede bekendtgørelser, herunder Prøvebekendtgørelsen.

Sikring af ensartede vilkår for elever, der forlader juniormesterlære og fortsætter på en fri skole

Det adresseres ikke i udkastet til bekendtgørelsen, hvordan ordningen kan påvirke elever, der vælger at frafalde juniormesterlære og ønsker at fortsætte deres skolegang i den frie skolesektor. Vi er blevet oplyst af departementet, at også en fri grundskole i sådanne tilfælde (jf. ovenstående) vil være forpligtet til at sikre, at eleven modtager de nødvendige støtteforanstaltninger for at opnå det faglige niveau for bl.a. at kunne gennemføre Folkeskolens Afgangseksamen. Hvis der etableres særlige ordninger for elever i folkeskolen, der

frafalder juniormesterlæreordningen, er det afgørende, at tilsvarende muligheder tilbydes elever på de frie grundskoler, så alle elever sikres ensartede vilkår, uanset hvilken skoleform de vælger.

Vi håber, at vores bemærkninger kan indgå konstruktivt i det videre arbejde med bekendtgørelsen, og vi står naturligvis til rådighed for yderligere drøftelser eller spørgsmål.

På foreningens vegne,

Karsten Suhr, formand

ks@privateskoler.dk

Danmarks Private Skoler
grundskoler & gymnasier
Ny Kongensgade 15
1472 København K

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Att.: Center for Folkeskole
Teglholmsgade 1
2450 København SV

Høringssvar vedr. udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære

Dansk Arbejdsgiverforening har den 13. december 2024 modtaget høring vedr. udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære. DA takker for muligheden for at afgive høringssvar.

17. januar 2025
RPP
Dok ID: 431317

Det er DA's opfattelse, at udkastet til bekendtgørelse overordnet indeholder operationelle regler, og skaber rammer mellem skole, elev og virksomhed for, at ordningen vil være anvendelig for virksomheder, som måtte ønske at have elever i juniormesterlære.

DA mener i den forbindelse, at det er positivt, at juniormesterlære defineres som praktik, jf. § 1. Dermed er der tale om en velkendt struktur, som følger arbejdsmiljøreglerne vedr. praktik, jf. ugebekendtgørelsens § 30, så virksomhederne ikke skal orientere sig i flere parallelle lovgivninger. Ifm. Beskæftigelsesministeriets kommende gennemgang af reglerne for unges arbejde kan juniormesterlære med fordel indskrives eksplicit i § 30 i ugebekendtgørelsen og/eller eksemplificeres i tilhørende vejledninger.

DA mener desuden, at det er positivt, at § 8 indeholder elementerne for indgåelse af en aftale om praktik tilrettelagt som juniormesterlære. Herunder er det positivt, at der opstilles gensidige forventninger til indholdet af praktikforløbet. I forlængelse heraf er det positivt, at der i § 8 pkt. 3 er opmærksomhed på behovet for at kunne udveksle informationer mellem skole og virksomhed for at sikre det mest sammenhængende forløb for eleven og evt. nødvendig støtte.

DA mener dog ikke, at det er relevant for tilrettelæggelsen af juniormesterlære, at virksomheden redegør for ejerforhold, jf. § 8 pkt. 1. CVR er en entydig og tilstrækkelig identifikation.

I § 8 pkt. 9 er det uklart, hvad "m.v." kan dække over, hvorfor dette bør udelades eller præciseres for ikke at skabe uklarheder.

Elever og virksomheder, der deltager i ordningen, er dækket af statens erstatningsordning i det omfang, at den konkrete aktivitet er omfattet af

Vester Voldgade 113
1552 København V
Tlf.: 33 38 90 00
CVR 16834017
da@da.dk
da.dk

bekendtgørelse nr. 990 af 27. september 2019 om statens erstatningsordning for deltagere i praktisk erhvervsorientering m.v., jf. bemærkningerne til L41. Det kan med fordel fremgå eksplicit i bekendtgørelsens kapitel 2.

DA vil gerne udtrykke bekymring ift. to passager i udkastet til bekendtgørelsen. For det første bør det i § 9 ikke kun fremgå, at en virksomhed umiddelbart kan bringe en aftale til ophør, men også at en elev vil kunne bringe aftalen om juniormesterlære til ophør.

For det andet bør det være helt tydeligt, hvad der ligger i kommunalbestyrelsens tilsyn med praktikken, jf. § 9 stk. 1. I den forbindelse kan "de fysiske rammer" forstås som, at kommunalbestyrelsen også skal føre tilsyn med overholdelse af arbejdsmiljøreglerne. Det vil være uhensigtsmæssigt, da den tilsynskompetence ligger hos Arbejdstilsynet. Det kan føre til forvirrende dobbelttilsyn og/eller uklarhed om gældende regler hos virksomhederne.

DA vil derudover henlede opmærksomheden på, at det i L41 § 9 a stk. 5 fremgår, at repræsentanter fra elevens praktiksted *kan* deltage i den afsluttende evalueringssamtale. En mulighed for at deltage forudsætter, at man er inviteret, hvorfor det ville være hensigtsmæssigt, at det i bekendtgørelsens § 18 stk. 3 fremgik, at repræsentanter fra elevens praktiksted *skal* inviteres til at deltage i evalueringssamtalen. Det vil være hensigtsmæssigt for en samlet vurdering af elevens udvikling, da det potentielt er over halvdelen af elevens skolegang i 8.-9. klasse, der foregår i praktik i en virksomhed i form af juniormesterlære.

DA ser frem til det fortsatte arbejde med at implementere elementerne fra aftalen om folkeskolens kvalitetsprogram og bidrager gerne med yderligere inputs og samarbejde.

Med venlig hilsen
DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Rasmus Pilegaard Petersen

Januar 2025
København

Vedr.: Høringssvar over udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære

Uddannelsesforbundet har modtaget udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære i høring. Forbundet har følgende kommentarer:

Overordnede bemærkninger

Uddannelsesforbundet kvitterer for intentionerne med juniormesterlæren og bakker generelt op om at styrke praksisfaglighed og erhvervsrettede aktiviteter i folkeskolen. Det er positivt for alle elever i folkeskolen og ikke kun for de få, der har svært ved at leve op til kravene i folkeskolen.

Bemærkninger til 'Før juniormesterlære'

Uddannelsesforbundet noterer sig, at det påhviler eleven og forældrene at indgå en aftale om praktik i forbindelse med juniormesterlære, som skolens leder skal vurdere og godkende. Uddannelsesforbundet gør opmærksom på, at det vil gavne elevens uddannelsesforløb, at undervisere og vejledere, der kender både eleven og ordningen, inddrages i beslutningsprocessen for at skabe et oplyst og kvalificeret beslutningsgrundlag.

Bemærkninger til 'Under juniormesterlære i virksomhed'

Uddannelsesforbundet retter en opmærksomhed på, at de unge i juniormesterlære også har ret til personlig, social og faglig udvikling som deres jævnaldrende. For nogle unge vil det være gavnligt for deres faglige robusthed at møde en virksomhed i juniormesterlæreordningen, men det er vigtigt, at også deres personlige og sociale udvikling prioriteres. Det er ikke garanteret, at arbejdspladserne, der tager de helt unge elever i juniormesterlære, har de rette kompetencer til at håndtere unge, der for eksempel har diagnoser eller mistrives. De helt unge vil udgøre en ny målgruppe i virksomhederne, som kræver noget andet end de unge og voksne, som virksomhederne i øvrigt møder i praktik- og elevforløb.

Det kan derudover også være en stor udfordring for unge i målgruppen, hvis de ikke har tilknyttet faste voksne, som de møder hver dag. Forbundet retter derfor en opmærksomhed på, at den form for vekseluddannelse, som juniormesterlæreordningen lægger op til, kræver en vis portion modenhed og

robusthed for at lykkes, særligt hvis den unge ikke følges af en fast voksen, som sikrer en tryk overgang mellem skole og virksomhed.

Det er vigtigt, at de unge i juniormesterlære får en god første oplevelse med arbejdsmarkedet. Det indebærer blandt andet, at de unge er omfattet af arbejdsmiljøregler for unge i praktik, og at der er en grænse for antal timer, de må arbejde dagligt.

Forbundet er bekymret for, om juniormesterlæren udfordrer de praktik- og oplæringsressourcer, der er i virksomhederne. Allerede i dag kan det på nogle områder være vanskeligt at finde praktik- og oplæringssteder til elever på eud og fgu, og det er vigtigt, at juniormesterlæreeleverne ikke udfordrer det yderligere. Vores anbefaling er, at der i stedet indføres en elevløn på niveau med den på fgu.

Bemærkninger til 'Under juniormesterlære i kommunalt praktisk undervisningsforløb'
Uddannelsesforbundet finder det positivt, at folkeskoleelever med oprettelsen af praktiske undervisningsforløb får mulighed for at lære gennem en anden didaktisk tilgang, end den der hersker i folkeskolen i dag. Det har lærerne på ungdomsskolerne, fgu og erhvervsuddannelsernes grundforløb stor erfaring med. Forbundet opfordrer til at inddrage dem i udviklingen af tilbuddet.

Det foreslås i udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære, at kommunalbestyrelsen skal indgå driftsoverenskomster med en erhvervsskole eller fgu-institution. Forbundet formoder, at der i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og i lov om institutioner for forberedende grunduddannelse indskrives en hjemmel til, at institutionerne kan indgå driftsaftaler med kommunerne om praktiske undervisningsforløb - som en del af juniormesterlæreordningen - svarende til det, der i dag står i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse ift. udbud af valgfag for elever på 7.-9. klassetrin og visse valgfag, forløb og aktiviteter på folkeskolerne og om at varetage 10.-klasseundervisning, jf. folkeskoleloven.

Bemærkninger til 'Efter juniormesterlæren'

Uddannelsesforbundet er bekymret for, om eleverne i juniormesterlære, der er i praktik i en virksomhed, vil opnå det faglige niveau i de almene fag og den modenhed, der kræves for at gennemføre en erhvervsuddannelse. Det er særligt udfordrende, hvis målgruppen for juniormesterlæren - som forventet - vil være mindre ressourcestærke unge, som i forvejen har større frafaldsrisiko på erhvervsuddannelserne. Hvis regeringens udspil til reform af ungdomsuddannelserne som foreslået, giver juniormesterlæreelever direkte adgang til eud, er det afgørende, at forforløbet til grundforløbet etableres med den nødvendige tid og ressourcer til at klargøre eleverne til grundforløbet, for eksempel i form af GF+ for målgruppen.

Med venlig hilsen
Hanne Pontoppidan
Formand for Uddannelsesforbundet

Børne- og Undervisningsministeriet
Center for Folkeskole
Teglholmsgade 1
2450 København SV

Den 20. 01. 2025
Vedrørende sagsnr.: 24/37204

Høringssvar vedr. udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære

Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Lederne (DEG-L) mener, at det er afgørende, at praksisfagligheden styrkes i folkeskolen. Mange unge oplever skolen for teoretisk og stillesiddende, ligesom mange unge har svært ved at træffe et kvalificeret uddannelsesvalg. Derfor er DEG-L glade for juniormesterlæreordningen.

Det er dog uhensigtsmæssigt, at det fremgår af bekendtgørelsen, at der ikke er mulighed for samlæsning med elever på institutionens ordinære uddannelser eller aktiviteter. Hvis ikke der er mulighed for samlæsning, vil undervisningsforløbet blive et smalt udbud med få elever på mange uddannelser og institutioner, hvilket må forventes at blive dyrt for kommunerne og institutionerne. Samtidig kan der være en risiko for, at det vil udfordre den geografiske tilgængelighed. Derudover kan eleverne få gavn af at opleve uddannelsen, som den er, med henblik på at kvalificere deres uddannelsesvalg. Derfor foreslår DEG-L, at paragraf 12 stk. 3. ændres, så der er mulighed for samlæsning med elever på institutionens ordinære uddannelser eller aktiviteter.

DEG-L er enig i og finder det vigtigt, at der i driftsoverenskomsten kan aftales nærmere om det maksimale og minimale antal af elever, der kan deltage i praktiske undervisningsforløb. Det vil tillige være en stor fordel, at der udarbejdes vejledende satser for at understøtte forhandlingerne om driftsoverenskomsten mellem kommunerne og uddannelsesinstitutionerne.

Det bemærkes, at kravet om, at der i driftsoverenskomsten skal indgå et krav til institutionens aflæggelse af delregnskab til kommunen, er en skærpelse sammenlignet med nuværende krav til driftsoverenskomst ift. 10. klasse. DEG-L mener, at reglerne skal harmoniseres med reglerne for 10. klasse og øvrige tilbud. DEG-L ønsker derudover at få uddybet, hvad formålet med skærpsen er.

Hvis der skal aflægges regnskaber til kommunen, vil det medføre yderligere proceskrav og medføre unødige administrative merudgifter for både uddannelsesinstitutioner og kommuner. Hvis det fastholdes, at der skal aflægges regnskaber, vil der være behov for, at der udarbejdes vejledning og

koncepter for et eventuelt regnskab, så der undgås forskellige krav og praksis. Det vil især være en stor fordel for uddannelsesinstitutionerne, som har samarbejde med flere kommuner.

DEG-L mener desuden, at ansvaret for at finde en praktikplads i en virksomhed og indgå en praktiskaftale ikke kun bør påhvile eleven og forældrene. Det må forventes at medføre, at få elever får mulighed for at indgå en praktikaftale på trods af, at mange elever vil have gavn af og lyst til at indgå på en arbejdsplads. Det skyldes, at mange unge har svært ved selv at finde en praktikplads, hvilket særligt er udbredt blandt unge med få ressourcer. Derfor foreslår DEG-L, at ansvaret skal påhvile kommunen sammen med eleven og forældrene.

Endelig bør forsikringsforholdene for dem, der indgår en praktikaftale med en virksomhed, fremgå af bekendtgørelsen.

På vegne af Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier

Astrid Thilkjær Frier
Erhvervsuddannelseskonsulent

23.01.2025
J.nr. 3.2.3/ALN

Uklart regelgrundlag for juniormesterlæreordning kan få alvorlige konsekvenser for eleverne

Børnerådets bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære.

Bekendtgørelse om juniormesterlære udmønter de nærmere regler for juniormesterlæreordningen, jf. folkeskolelovens § 9 a. Børnerådet har udtrykt vores overordnede bekymring for indførelsen af juniormesterlæreordningen i vores høringssvar til folkeskolens kvalitetsprogram¹.

Vi tager vedtagelsen af juniormesterlæreordningen til efterretning, men har en række konkrete bekymringer i relation til den nærmere udmøntning af elevers praktik i virksomheder. Efter vores opfattelse skal de bekymringer afklares, førend ordningen kan implementeres.

Børnerådet anbefaler derfor i dette høringssvar, at:

- det afklares eksplicit, hvilke arbejdsmiljøregler (og undervisningsmiljøregler), der gælder for elever i juniormesterlære. Og at disse regler kommunikeres tydeligt til kommuner og virksomheder.
- Børne- og Undervisningsministeriet i samarbejde med Beskæftigelsesministeriet kigger på mulighederne for at etablere en "unge-arbejdsmiljøcertificering" til virksomheder, der ønsker at have elever i juniormesterlære.
- kontaktpersonens ansvar og kompetencer skærpes i udkastet. Der skal desuden være krav om, at praktikaftalen forholder sig til, hvordan praktikken understøtter elevens læring og udvikling og bidrager til opfyldelse af folkeskolens formål.
- virksomheder med elever i juniormesterlæreordning omfattes af kravet om indhentelse af børneattester
- skolelederens tilsynsforpligtigelse beskrives nærmere i et vejledningsmateriale, så det bliver tydeligt, hvad der ligger i opgaven.
- det tydeliggøres, at eleven ikke kan pålægges udgifter i forbindelse med et juniormesterlæreforløb.
- praksisfaglighed skal være til stede – uanset om eleverne vælger juniormesterlæreordningen til eller ej. Juniormesterlæreforløbene skal desuden organiseres med en indbygget fleksibilitet, der sikrer at eleven fortsat kan opleve sig som en vigtig del af klassefællesskabet.
- bekendtgørelsen forholder sig til, om og eventuelt af hvilke årsager en virksomhed kan afbryde samarbejdet, og hvor længe eleven kan fortryde sit valg om en juniormesterlæreordning.

---

¹ Fremtidens skole skal imødekomme børns ret til en god skole og styrke inddragelsen af eleverne:
<https://www.boerneraadet.dk/vores-viden/2024/hoeringssvar/hoeringssvar-fremtidens-skole-skal-imodekomme-boerns-ret-til-en-god-skole-og-styrke-inddragelsen-af-eleverne/>

Anbefalingerne uddybes herunder.

Uklart regelgrundlag udfordrer elevernes ret til beskyttelse under praktik

Elever i 8.-9. klasse er typisk mellem 13 og 15 år. De udgør derfor en aldersgruppe, som i udgangspunktet ikke må beskæftiges ved arbejde, jf. arbejdsmiljølovens § 60, stk. 2.

Der er lavet en række undtagelser til denne regel. Bl.a. at børn og unge, der er fyldt 13 år kan have lettere arbejde inden for nærmere afgrænsede former for arbejde og under nærmere fastsatte betingelser og vilkår. Disse er defineret i bekendtgørelse om unges arbejde § 29 og tilhørende bilag 7 (liste med, hvad unge, som er fyldt 13 år, må beskæftiges med). I bekendtgørelse om unges arbejde § 30, stk. 1 tillades det desuden, at børn og unge, der er fyldt 13 år, under *kortvarig erhvervspraktik* må udføre andre former for arbejde end de, der er nævnt i bilag 7. Det skal ske under forudsætning af, at arbejdet ikke indebærer fare for de unges sikkerhed og sundhed. For unge, der er fyldt 14 år, tillades det videre, at de under *kortvarig erhvervspraktik* må udføre andet arbejde end det, der er nævnt i stk. 1. Det skal ske under forudsætning af, at arbejdet ikke indebærer fare for de unges sikkerhed og sundhed, jf. bekendtgørelse om unges arbejde § 30, stk. 2.

I en juniormesterlæreordning må det forudsættes, at elevens praktik rækker ud over, hvad der kan betragtes som "kortvarig erhvervspraktik".

Derfor står skoleledere og virksomheder på et mangelfuldt og uklart lovgrundlag i forhold til at indgå aftaler om praktik i en virksomhed. Udkastet til bekendtgørelse om juniormesterlære er ikke tilstrækkelig præcis i forhold til, hvilket konkret lovgrundlag skolens ledelse skal godkende praktikaftaler ud fra - og dermed heller ikke, hvilket lovgrundlag de skal føre tilsyn med. Det får således direkte betydning for elevernes ret til beskyttelse, hvis de vælger en juniormesterlæreordning.

Må elever i juniormesterlære fx sidde bag kassen i et supermarked? Må de arbejde på en byggeplads? I hvilket tidsrum og hvor mange timer om dagen, må de arbejde på deres praktiksted? Hvornår gælder arbejdsmiljøreglerne, og hvornår gælder undervisningsmiljøreglerne?

Der er en lang række ubesvarede spørgsmål. Det er derfor på det foreliggende grundlag svært at forestille sig, at virksomhederne med sikkerhed kan oplyse, "*at de har kendskab til og efterlever arbejdsmiljøregler mv.*", jf. udkastet til bekendtgørelsen § 5, stk. 2.

Det er på den baggrund Børnerådets klare anbefaling, at det bør afklares eksplicit, hvilke arbejdsmiljøregler (og undervisningsmiljøregler), der skal gælde for elever i juniormesterlære. Og at dette kommunikerer klart og tydeligt til kommuner og virksomheder, inden juniormesterlærerordningen træder i kraft. Det må anses som en skærpende omstændighed, at juniormesterlæreordningen etableres som en undtagelse til den ellers klare hovedregel i dansk arbejdsmiljølovgivning om, at børn under 15 år ikke må beskæftiges ved arbejde.

Unge er i forvejen udsatte og oplever mange brud på deres rettigheder, når de arbejder

Juniormesterlæreordningen etableres på et baggrundstapet af i forvejen store udfordringer på det danske arbejdsmarked i forhold til efterlevelsen af børn og unges rettigheder.

Vi ved fra forskning, at børn og unge udgør en særligt udsat gruppe på arbejdsmarkedet, bl.a. i forhold til antallet af arbejdsulykker, kemiske belastninger, fysiske belastninger samt uønsket seksuel opmærksomhed og chikane.

De tilrådeværende tal er meget bekymrende. Overordnet oplever 96 % af de unge mellem 13-17 år brud på deres rettigheder i deres ansættelsesforhold, fx i forhold til overskridelse af regler for arbejdstid og pauser².

I forhold til de unges fysiske arbejdsmiljø oplever ca. en tredjedel af de unge mellem 13-17 år, at de mangler instruktion i tunge løft, træk, brug af maskiner, brug af kemikalier mm. i forbindelse med deres arbejde. Det har bl.a. den konsekvens, at ca. 30 % af de unge mellem 13-17 år løfter eller skubber mere, end det er tilladt, og at knap otte % af de unge mellem 13-17 år oplever at få en arbejdsskade³.

Forskning har desuden dokumenteret, at arbejdsmiljøpåvirkninger har en akkumuleret effekt, dvs. at jo tidligere børn og unge udsættes for fx kemikalier og "vådt arbejde" - desto større risiko for udvikling af hudlidelser. Ligesom tidlig debut med hårdt fysisk arbejde giver en større risiko for senere langtidssygefravær og førtidspension⁴.

Også i forhold til de unges psykiske arbejdsmiljø er det Børnerådets opfattelse, at der er grund til bekymring. Vi ved bl.a., at unge er mere udsatte for seksuel chikane end ældre kollegaer. Dertil kommer, at en række af de virksomheder, som kan være relevante ind i et juniormesterlæreforløb, kan være inden for brancher, som desværre kendetegnes ved udfordringer i forhold til det psykiske arbejdsmiljø, fx detailhandlen og hotel- og restaurationsbranchen.

Det er Børnerådets opfattelse, at der på tværs af brancher skal rettes væsentligt op på efterlevelsen af de unges rettigheder, når flere unge debutterer endnu tidligere på arbejdsmarkedet end i dag. Særligt i lyset af, at de unge i en juniormesterlæreordning, arbejder som led i opfyldelsen af deres undervisningspligt.

Det er Børnerådets vurdering, at der skal en særlig indsats til, netop på grund af de store udfordringer i forhold til unges arbejdsmiljø og unges særlige ret til beskyttelse,

Børnerådet anbefaler derfor, at Børne- og Undervisningsministeriet i samarbejde med Beskæftigelsesministeriet kigger på mulighederne for at etablere en "unge-arbejdsmiljøcertificering" til virksomheder, der ønsker at have elever i juniormesterlære. Et sådan initiativ vil kunne samtænkes med de nye og lempede regler for fritidsjob til unge.

Kravene til kontaktpersonen og dennes ansvar og kompetencer skal skærpes

Når en elev vælger en juniormesterlæreordning i en virksomhed, betyder det potentielt, at over 1000 af de undervisningstimer, eleven ellers skulle have tilbragt i folkeskolen, tilbringes på en (voksen) arbejdsplads.

Derfor er det afgørende, at praktikstedet stiller en relevant kontaktperson til rådighed, som dels har ansvar for, at den unge bliver taget godt i mod, og dels har ansvar for samarbejdet ud i virksomheden og

---

² Jobpatruljens evalueringsrapport 2024 s. 6

³ Jobpatruljens evalueringsrapport 2024 s. 20-22

⁴ Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø, Unges arbejdsmiljø og helbred (2018) s. 79

med den unges skole. Det kræver, at vedkommende bliver klædt fagligt på til opgaven og forstår, at han/hun har en særlig opgave i forhold til, at den unge trives socialt på praktikstedet og udvikler sig.

Det bemærkes desuden, at det fx også bør være kontaktpersonens ansvar, at reglerne i undervisningsmiljøloven efterleves i det omfang dele af elevens ophold i virksomheden kategoriseres som undervisning og ikke arbejde.

Det er nødvendigt at forlange, at virksomheden prioriterer tid (og ved behov faglig opkvalifering) til den eller de medarbejdere, der skal fungere som kontaktpersoner. Det skal ske i og med, at et juniormesterlæreforløb træder i stedet for almindelig undervisning. Det er den modydelse, der med rimelighed kan forventes af virksomheden, når de modtager elever under uddannelse, som ikke får løn.

Det er derfor Børnerådets anbefaling, at kontaktpersonens ansvar og kompetencer skærpes i udkastets § 7.

Det er desuden Børnerådets opfattelse, at praktikaftalen skal forholde sig til, hvordan praktikken understøtter elevens læring og udvikling og bidrager til opfyldelse af folkeskolens formål. Et krav herom bør efter Børnerådets opfattelse indsættes i opstillingen i udkastets § 8.

Virksomheder bør omfattes af reglerne for indhentelse af børneattest

Eleven må betragtes som havende en fast tilknytning til virksomheden (modsat kortvarig erhvervspraktik), da eleven potentielt opholder sig i mange timer og over en længere periode i virksomheden. Derfor er det Børnerådets vurdering, at virksomheder, der har elever i juniormesterlære, bør omfattes af reglerne for indhentelse af børneattester.

Børnerådet anbefaler derfor, at virksomheder med elever i juniormesterlæreordning omfattes af kravet om indhentelse af børneattester, og at dette krav kommer til at fremgå eksplicit af opstillingen i udkastets § 8.

Skolelederen skal understøttes i kompetent godkendelse af praktikaftale og tilsyn med virksomheder

Kommuner og skoler står med en helt ny opgave, når de skal etablere mulighed for, at eleverne skal kunne tilvælge en juniormesterlæreordning. Her mangler kommuner og skoler ikke alene et klart lovgrundlag, men også at blive klædt på til at godkende praktikaftaler og føre et kompetent tilsyn med, at arbejdsmiljøet for de unge efterleves.

Det kan ikke forventes, at en skoleleder uden videre har de nødvendige forudsætninger og kompetencer til at kunne godkende en praktikaftale, herunder garantere efterlevelsen af arbejdsmiljøregler. Også her vil det hjælpe, at de relevante virksomheder bliver "unge-arbejdsmiljøcertificeret", så skolelederen i en godkendelse af en praktikaftale kan lægge vægt herpå.

Selv med klare regler og en "unge-arbejdsmiljøcertificering" vil kommunen og skolelederen stå med en ny opgave i forhold til at føre et kompetent tilsyn med, at praktikaftalen overholdes - herunder om elevens ret til et godt undervisnings- og arbejdsmiljø efterleves, og om praktikken bidrager til opfyldelsen af folkeskolens formål. Det fremstår desuden uklart, hvad arbejdstilsynets rolle er i forhold til elever i juniormesterlære - herunder om deres tilsynsforpligtigelse omfatter forholdene for elever i juniormesterlære, og hvordan elever kan klage over forhold på praktikstedet.

Det er Børnerådets anbefaling, at skolelederens tilsynsforpligtigelse beskrives nærmere i et vejledningsmateriale, så det bliver tydeligt, hvad der ligger i opgaven - herunder løbende kontakt med kontaktperson, faste møder, besøg på virksomheden, snitflade til arbejdstilsynet mm.

Elever skal ikke kunne pålægges udgifter i forbindelse med juniormesterlæreordningen

Da vederlagsfri undervisning er en grundlovssikret rettighed, er det Børnerådets opfattelse, at formuleringen i udkastets § 8, stk. 1, nr. 8 er uheldig. Den kan skabe tvivl om, hvorvidt elever kan pålægges fx at indgå i en frokostordning på praktikstedet. Når praktikken sker som led i opfyldelse af elevens undervisningspligt, bør der ikke herske tvivl om, at det er eleven og forældrene, der bestemmer, om eleven medbringer en madpakke eller indgår i en eventuel frokostordning på arbejdspladsen.

Ud over spørgsmålet om frokost vil der kunne opstå spørgsmål om betaling for eventuelt påkrævet udstyr, fx sikkerhedssko, arbejdstøj og lignende. Det er Børnerådets opfattelse, at det bør kommunikeres eksplicit til kommuner, skoler, forældre og elever, at også sådanne eventuelle udgifter påhviler kommunen.

Det er derfor Børnerådets anbefaling, at formuleringen i udkastets § 8, stk. 1, nr. 8 ændres, og at det samtidig tydeliggøres i enten bekendtgørelse og/eller vejledningsmateriale, at udgifter til eventuelt påkrævet udstyr altid vil påhvile kommunen.

Alle elever har både ret til praksisfaglig undervisning og til at være en del af fællesskabet

Skolestruktur-mæssigt står kommunerne over for en stor opgave i forhold til at implementere juniormesterlæreordninger lokalt. De enkelte kommunale løsninger vil bl.a. afhænge af, hvor mange elever, der ønsker at indgå i ordningen, antal interesserede virksomheder, kommunens øvrige skoletilbud, kommunens geografiske – og infrastruktur-mæssige forudsætninger i forhold til befordring mm.

Af disse grunde vil det forventeligt blive nogle meget forskellige løsninger på tværs af landet, og eleverne kan opleve, at det vil variere, hvor attraktivt et juniormesterlæreforløb er – alt efter hvilken kommune eleven bor i. Fx vil det blive forskelligt fra kommune til kommune, om elever, der tilvælger et juniormesterlæreforløb, kan blive i egen klasse, eller om de samles i én eller flere ”juniormesterlærereklasser”. Det vil forventeligt også have betydning for nogle elevers valg.

Børnerådet erkender, at det er vilkåret, men har også en opmærksomhed på, at det ikke må have den konsekvens, at det i praksis bliver kommuneafhængigt, om elever tilbydes mere praksisfaglighed end i dag. På samme måde har vi en opmærksomhed på vigtigheden af, at juniormesterlæreordningerne tilrettelægges på en måde, der tilgodeser elevernes oplevelse af at være en del af et klassefællesskab. Vi er desuden optaget af, at forløbene organiseres med en fleksibilitet, der tillader elever i juniormesterlæreforløb at være væk fra praktikken i perioder for at deltage i aktiviteter i regi af elevens klasse, fx tværfaglige- og projektorienterede forløb eller trivselsfremmende aktiviteter.

Det er derfor Børnerådets anbefaling, at det i et kommende vejledningsmateriale bliver tydeliggjort over for kommunerne, at praksisfaglighed ikke alene varetages i juniormesterlæreforløb. Her har særligt de kommuner, hvor tilslutningen til en juniormesterlæreordning af forskellige årsager bliver lav, et ansvar for, at praksisfaglighed tænkes ind i skolens undervisning på anden vis. Ligesom det er vores anbefaling,

at et kommende vejledningsmateriale adresserer vigtigheden af, at juniormesterlæreforløbene organiseres med en indbygget fleksibilitet, der sikrer at eleven fortsat kan deltage meningsfuldt i – og opleve sig som en vigtig del af – klassefællesskabet.

Manglende klarhed over, hvad eleven har ret til, hvis et juniormesterlæreforløb afbrydes

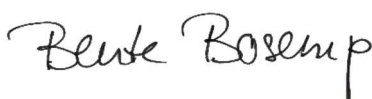
Det er forventeligt, at et juniormesterlæreforløb i en virksomhed i nogle tilfælde afbrydes før tid. Det kan fx være, hvis virksomheden ikke lever op til praktikaftalen, som udkastet forholder sig til i § 9, stk. 2. Der kan dog også være tilfælde, hvor eleven af forskellige årsager fortryder sit valg og ønsker at vende tilbage til den almindelige undervisning, eller at virksomheden af den ene eller anden årsag ønsker at afbryde samarbejdet, hvilket udkastet ikke forholder sig til.

Det er Børnerådets opfattelse, at bekendtgørelsen bør forholde sig til det scenarie, hvor virksomheden ønsker at afbryde et samarbejde, eller hvor en elev enten fortryder sit valg eller ikke ønsker at erstatte en ophørt praktik i en virksomhed med et praktisk undervisningsforløb på en institution for erhvervsrettet uddannelse eller en institution for forberedende grunduddannelse, som det ellers er foreskrevet i udkastets § 9, stk. 2, 3. pkt.

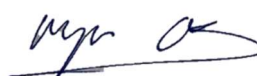
Det er derfor Børnerådets anbefaling, at bekendtgørelsen forholder sig til, om og eventuelt af hvilke årsager en virksomhed kan afbryde samarbejdet, og hvor længe eleven kan fortryde sit valg om en juniormesterlæreordning. I den forbindelse skal det tydeliggøres, hvordan elevens ret til supplerende undervisning imødekommes, jf. folkeskolelovens § 5, stk. 5. Den omstændighed, at de praktiske/musiske prøver allerede ligger i 8. klasse understreger behovet for at tydeliggøre, hvordan eleven er stillet, da det allerede herefter kan være "for sent" at opnå en adgangsgivende afgangseksamen.

I Børnerådet håber vi meget, at de indkomne høringssvar giver anledning til ændringer og ikke mindst et tydeligere regelgrundlag. Og vi stiller os gerne til rådighed for eventuel uddybning af vores bekymringer.

Med venlig hilsen

Bente Boserup
Forperson

Maja Olesen
Sekretariatschef

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Teglholmsgade 1
2450 København SV

23. januar 2025

J.nr. 2024-12-0579
Dok.nr.
Sagsbehandler
Michelle Tronier Didia
Balling

Sendt til: **STUK.CF@stukuvvm.dk**

Høring over udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære

Styrelsen for undervisning og Kvalitet har den 13. december 2024 rettet henvendelse til Datatilsynet om tilsynets eventuelle bemærkninger til ovenfor nævnte udkast til bekendtgørelse.

Udkastene giver ikke Datatilsynet anledning til bemærkninger.

Datatilsynet forudsætter dog generelt, at reglerne i databeskyttelsesforordningen¹ og databeskyttelsesloven² vil blive iagttaget i forbindelse med enhver eventuel behandling af personoplysninger foranlediget af bekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

Michelle Tronier Didia Balling

Datatilsynet
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
T 3319 3200
dt@datatilsynet.dk
datatilsynet.dk
CVR 11883729

---

¹ Europa Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46 EF.

² Lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Teglholmsgade 1
2450 København SV

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Vedr. Høring over udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære

Dansk Industri (DI) har den 13. december 2024 modtaget udkast til ny bekendtgørelse om juniormesterlære. DI takker for muligheden for at give bemærkninger til ovenstående nye bekendtgørelse.

Overordnet set er det DI's vurdering, at udkastet til bekendtgørelse om juniormesterlære skitserer regler og rammer, der gør ordningen anvendelig for de virksomheder, der skulle ønske at have elever i juniormesterlære.

DI vurderer beslutningen om at definere juniormesterlære som en praktik som positiv. Dermed kan virksomhederne, såfremt de både har elever i erhvervspraktik og juniormesterlære, orientere sig i samme arbejdsmiljøregler. DI vil i den forbindelse opfordre til, at juniormesterlære skrives ind i ungebekendtgørelsens § 30.

DI bemærker desuden, at det er positivt, at § 7 stk. 3 beskriver muligheden for at skolens leder og virksomheden kan udveksle oplysninger om eleven, herunder elevens eventuelle støttebehov. DI støtter formålet om, at GDPR ikke skal være en hindring for en fornuftig dialog mellem virksomheder og skole.

DI har herudover en række opfordringer til ændringer i bekendtgørelsesteksten.

DI opfordrer til at § 2 konkretiseres. Heraf fremgår det, at det påhviler eleven og forældrene at finde en praktikplads i en virksomhed og indgå en praktikaftale og i den forbindelse beskrive "Tidspunktet for elevens deltagelse i praktikforløbet, herunder dage, mødetider og varighed", "Aktiviteter, som eleven skal deltage i på virksomheden" samt "Forventninger til elevens udbytte af praktikken" jf § 8 pkt 4, 5 og 6. DI opfordrer til, at det præciseres, at det er skolelederens ansvar at definere og beskrive disse forhold. Det kan ikke forventes, at dette arbejde udføres af elev/forældre eller virksomhed.

§ 8 pkt. 9 beskriver, at praktikaftalen skal indeholde oplysninger om: "Virksomhedens arbejdsmiljøforhold m.v., herunder at virksomheden har kendskab til og efterlever arbejdsmiljøregler m.v". DI læser dette som, at virksomhederne skal bekræfte, at de har

kendskab til og efterlever arbejdsmiljøreglerne for elever i praktik og vurderer på den baggrund af teksten bør ændres så den lyder: ”at virksomheden har kendskab til og efterlever arbejdsmiljøregler for elever i praktik”.

Slutteligt opfordrer DI til, at det bør være tydeligt, hvad der ligger i kommunalbestyrelsens tilsyn med praktikken, jf. § 9 stk. 1. I den forbindelse kan ”de fysiske rammer” forstås som, at kommunalbestyrelsen også skal føre tilsyn med overholdelse af arbejdsmiljøreglerne. Det vil være uhensigtsmæssigt, da den tilsynskompetence ligger hos Arbejdstilsynet.

Med venlig hilsen

Mikkel Haarder
Underdirektør
Kompetencer og Viden

Til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Høringssvar

Børne- og Kulturchefforeningen takker for muligheden for at afgive høringssvar på udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære. Her følger vores kommentarer til udkastet.

Kort implementeringstid

Juniormesterlærerordningen giver elever mulighed for at afslutte folkeskolen med en mere praktisk orienteret skolegang. Det er en god intention, men den bliver desværre vanskeliggjort af, at ordningen skal træde i kraft allerede pr. 1. august 2025. Den korte tidshorisont gør det vanskeligt at sikre god implementering og opstart, og vi kan have svært ved at vurdere, hvor mange der vil benytte tilbuddet allerede fra skoleåret 2025/2026, hvilket især skyldes den korte periode frem til sommer, hvor vi kan få svært ved at nå at skabe den gode fortælling om juniormesterlære som et godt tilbud.

Vi vil derfor være optagede af, at juniormesterlæretilbuddet udvikles hen over årene, for vi mener, der er stort potentiale i det.

Vejledningspraksis om skoleskifte

I tilfælde, hvor en kommune har lavet centrale stamklasser med juniormesterlære, bør det være en del af den obligatoriske vejledningspraksis at gøre forældrene opmærksomme på utilsigtede konsekvenser ved at foretage et skoleskift. Hvis eleven ønsker at framelde sig juniormesterlære, vil dette også afføde endnu et skoleskift tilbage til elevens grunddistriktsskole. Desuden kan elever, der søger juniormesterlære, allerede have flere skoleskift med sig i forvejen.

Juniormesterlære tilbyder elever en ny måde at afslutte folkeskolen på, som rummer potentiale, men også konsekvenser for elevernes fremtidige uddannelsesvalg. Elever i juniormesterlære kommer i en meget ung alder til at begrænse deres fremtidige uddannelsesretning. Den begrænsning synes i modstrid med regeringens nye udspil til en reform af ungdomsuddannelserne, hvor et af målene netop har været at give de unge mere tid til afklaring og holde alle døre åbne til videreuddannelse og job.

Bekendtgørelsen om juniormesterlære kan med fordel tydeliggøre kommunernes vejledningsforpligtelse, herunder skolens og ungeindsatsens rolle i at sikre informeret valg for elever og forældre. Desuden bør effekten for elevens mulighed for folkeskolens afgangseksamen være forpligtende information ligesom i forbindelse med fritagelse for en eller flere af folkeskolens afsluttende prøver.

De unge skal ikke lukke dørene til videre uddannelse, uanset om de ønsker en erhvervsuddannelse eller en videregående uddannelse. Juniormesterlærerordningen kan have desværre den effekt, at den bidrager til en opdeling af unge mennesker i de boglige og de mindre boglige; i nærmest et A- og B-hold.

Praktisk-musiske fag

Det bør overvejes, om de praktisk-musiske valgfag, der bliver afsluttet med en prøve i 8. klasse, bør være en del af de fag, der som minimum skal indgå i fagundervisningen i juniormesterlære. Dels har de praktisk-musiske valgfag en naturlig sammenhæng med intentionen om at tilbyde en mere praktisk orienteret undervisning. Dels vil det give elever i juniormesterlære mulighed for at afslutte de praktisk-musiske valgfag, som eleverne er startet op på i 7. klasse. Det vil dermed gøre det lidt lettere for eleverne, hvis de i 9. klasse ønsker at framelde sig juniormesterlære og vende tilbage til almenundervisningen og en almindelig 9. classes afgangseksamen.

Frister og udelukkelse fra undervisningen

Ligesom kommunalbestyrelsen forud for et skoleår (jævnfør §3) kan fastsætte frister for, hvornår elever senest skal have tilmeldt sig juniormesterlære, vil det være hensigtsmæssigt, hvis kommunalbestyrelsen også havde mulighed for at fastsætte frister for, hvornår elever senest kan framelde sig og vende tilbage til almenundervisningen.

Jo senere i 9. klasse en elev ønsker at framelde sig juniormesterlære, jo sværere bliver det særligt for eleven, men også for skolen at sikre, at eleven bliver i stand til at bestå en almindelig 9. classes afgangseksamen. Derfor er det vigtigt, at kommunalbestyrelsen også kan fastsætte frister for, hvornår elever senest kan framelde sig juniormesterlære.

Der bliver i §14 åbnet for muligheden for, at en elev kan udelukkes fra et praktisk undervisningsforløb, hvis den ikke overholder institutionens ordensregler. Bekendtgørelsen forholder sig ikke til, hvad der skal ske med en udelukket elev.

Undervisning på ungdomsskolen

Der er umiddelbart ikke lagt op til, at elever i juniormesterlære kan modtage fagundervisningen på ungdomsskolen (jævnfør § 1). Omvendt kan de praktiske undervisningsforløb godt placeres på ungdomsskolen (jævnfør § 10).

Vi er enige i bekendtgørelsestekstens §15, der understreger, at rammerne for folkeskoleloven skal være styrende for undervisning, der skal foregå på institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forberedende grunduddannelse. Dette bidrager til at sikre kvalitet og sammenhæng i elevernes skolegang og fastholder den dannende opgave som folkeskolen har, hvilket er ekstra vigtigt, eftersom elever i juniormesterlære giver afkald på mange af folkeskolens dannelsesfag.

Vi foreslår dog, at der lægges op til, at det kan blive en mulighed lokalt at placere fagundervisningen ungdomsskolen, da ungdomsskolen har gode erfaringer med lignende tiltag, hvor man kombinerer praktisk og bogligt indhold, fx som ved heltidsundervisning for 8. og 9. årgang. Erfaringer, der kunne styrke opstarten af juniormesterlære. Ungdomsskolen har desuden gode erfaringer med at skabe et klassefællesskab på tværs af elever fra forskellige klasser/skoler og med forskellige udfordringer. Et fællesskab, der vil være særligt vigtigt for elever i juniormesterlære, der vil opleve, at de skal forlade deres kendte klasse og skole. Eleverne har derfor brug for tryghed om, at de vil blive en del af et nyt og godt klassefællesskab.

Transport

Vi mener, der skal en særlig opmærksomhed på de forskellige transportudfordringer, der er i Danmark. Der kan og skal ikke laves ens løsninger.

Arbejdsmiljøloven og børneattester

Det er vigtigt at få tænkt regler om arbejdsmiljø og indhentelse af børneattester ind, for juniormesterlæren vil ofte i praksis få møder mellem voksne og elever, der minder om et ansættelsesforhold.

Med venlig hilsen

Lars Sloth

Direktør, Thisted Kommune
Formand for Børne- og Kulturchefforeningen

Trine Verner Jensen

Dagtilbudschef, Viborg Kommune
Formand for Børne- og Kulturchefforeningens Ungenetværk

Michael Gravesen

Direktør, Kalundborg Kommune
Formand for Børne- og Kulturchefforeningens Skolenetværk

Vedrørende høring over udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har ved mail af 13. december 2024 anmodet FGU Danmark om at afgive bemærkninger til høring over udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære.

Indledningsvist vil vi gerne kvittere for, at Forberedende Grunduddannelse (FGU) er indtænkt i juniormesterlærerordningen, idet FGU har en særlig rolle og kompetence i forhold til at støtte og løfte unge, der har brug for en særlig indsats på deres vej mod ungdomsuddannelse og job.

Til den fremsendte høring har FGU Danmark følgende kommentarer:

FGU Danmark har generelt en opmærksomhed på organiseringen og samarbejdsprocesserne omkring juniormesterlæreordningen mellem folkeskole, kommune, aftagerinstitution, forældre og elev.

Det er afgørende for FGU Danmark, at eleverne stilles lige i forhold til at få adgang til juniormesterlæreordningen. Jf. bekendtgørelsesudkastets § 2 er det eleven og forældrenes opgave at finde en praktikplads i en virksomhed og indgå praktikaftale. Det er FGU Danmarks erfaring, at det kan være en stor udfordring for nogle elever og forældre selv at finde praktikplads på grund af manglende ressourcer og netværk. Det er vigtigt, at reglen ikke skævvrider de unges muligheder, så det kun er resourcestærke elever (og forældre), som kan komme i praktik i virksomheder, mens de elever, som ikke selv finder en praktikplads kun kan komme i et praktisk undervisningsforløb, fx på en FGU-institution. Det vil bidrage til et øget stigmatisering af målgruppen. Komplexiteten bør ligge i det professionelle lag og ikke hos elev og forældre.

FGU Danmark finder det i den forbindelse positivt, at kommunen skal stille befordring til rådighed, hvis eleven ikke selv kan transportere sig, da vi ved, at nærhed til uddannelsen har stor betydning for elevens gennemførelse.

FGU Danmark har en opmærksomhed på, at juniormesterordningen kan medføre et større forældresamarbejde i virksomheder og nogle uddannelsesinstitutioner end hidtil. Det forudsættes, at det primære forældresamarbejde omkring de praksisrettede undervisningsforløb vil ske gennem folkeskolen.

Rammer for og organisering af praksisrettede undervisningsforløb

Ang. driftsoverenskomster

FGU Danmark bakker op om, at rammerne for og indholdet i det praksisrettede undervisningsforløb skal afklares og fastsættes i samarbejde mellem folkeskolen, kommunen og udbyderen af det praksisrettede undervisningsforløb. Det er afgørende for, at forløbet tilrettelægges efter

FGU Danmark

24-01-2025

Ny Vestergade 17, 2.
sal

1471 København K.

Tlf. 3044 4033

Mail: fgu@fgu.dk

www.fgu.dk

CVR: 40842357

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Teglholmsgade 1
2450 København SV
Sagsnr. 24/37204
Att: STUK.CF@stukuvvm.dk

lokale forhold og så det både bliver meningsfuldt for eleverne i juniormesterlære og for skolens egne elever samtidig med, at der er en klar aftale og forventningsafstemning af forløbet.

FGU Danmark gør i den forbindelse opmærksom på, at FGU-institutionerne har dækningsområder bestående af 1-8 samarbejdskommuner. Det kan i praksis betyde, at en FGU-institution skal indgå otte driftsoverenskomster med forskelligt indhold og forskellige rammeforhold. Der bør være fokus på at sikre en koordinering på tværs af kommuner i forhold til at afstemme rammerne for og indholdet i de praksisrettede undervisningsforløb i forhold til den enkelte udbyder. FGU Danmark anbefaler, at der i forlængelse af udstedelsen af bekendtgørelsen er en vejledning og opfordring fra Styrelsen for Undervisning og Kvalitet til kommunerne om, at man indgår samarbejder om fælles driftsoverenskomster på tværs af kommuner og FGU-institutioner for at sikre en koordinering og så smidige arbejdsgange som muligt

FGU Danmark opfordrer til, at der udvikles og stilles en skabelon for driftsoverenskomsten til rådighed for kommuner, institutioner for erhvervsrettet uddannelse og FGU-institutioner. FGU Danmark opfordrer i den forbindelse til, at der udarbejdes en rettesnor for økonomisk kompensation for at varetage praksisrettede undervisningsforløb for at understøtte økonomisk ensretning på landsplan.

Det fremgår udkastets § 12, at kommunen og aftagerinstitutionen kan aftale et maksimum og minimumantal deltagere for, at det praktiske undervisningsforløb gennemføres. Det er i den forbindelse uklart, hvordan elever, som er blevet henvist til et praktisk undervisningsforløb, men hvor forløbet ikke oprettes på grund af for få tilmeldte, er stillet, idet eleven ved ordningen har fået et retskrav. Det bør fremgå af hensyn til elevens retsstilling. Det bør også være tydeligt i den vejledning og oplysning, der gives til eleven.

Det fremgår af § 12 stk. 3, at det praktiske undervisningsforløb ikke må samlæses med institutionens ordinære uddannelser. FGU Danmark anerkender intentionen, men har samtidig en opmærksomhed på, at det i praksis kan være svært at gennemføre særskilt undervisning for hhv. juniormesterlæreelever og FGU-elever i samme værksted og på samme tid. Det bør være en konkret pædagogisk vurdering, og der bør være fokus på at understøtte forståelsen og udmøntningen af bestemmelsen i et informationsmateriale.

Ang. godkendelse af praktikaftaler

Det fremgår af § 6, at folkeskolelederen kan afvise at godkende en praktikaftale. Det fremgår i den forlængelse ikke, hvordan eleven er stillet i sådan en situation. Vil eleven fx kunne forelægge en justeret udgave af aftalen til godkendelse inden/efter fristen, skal eleven finde et nyt praktiksted eller vil eleven overgå til et praktisk undervisningsforløb?

Koordinering af vejledningsindsatsen

Med den justerede FGU-lovgivning pr. 14. maj 2024 kan kommunen nu foretage målgruppevurdering til FGU af elever i 9. klasse samt tilbyde elever i

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Teglholmsgade 1
2450 København SV
Sagsnr. 24/37204
Att: STUK.CF@stukuvvm.dk

9. og 10. klasse brobygning på FGU. Der bør være fokus på at sikre en sammenhæng i vejledningen om hhv. juniormesterlæreordningen og FGU, så potentielle FGU-elever allerede fra 8. klasse oplever et sammenhængende forløb med glidende overgang fra folkeskolen til FGU.

Evaluering

FGU Danmark finder det positivt, at der skal afholdes en afsluttende evalueringssamtale med eleven om forløbet. Det er afgørende, at der løbende følges op på elevens progression og at eleven løbende vejledes om mulige uddannelses- og jobperspektiver efter juniormesterlæren, så elevens oplever en sammenhængende og smidig overgang efter forløbet.

FGU Danmark opfordrer til, at juniormesterlæreordningen følges og evalueres for at afsøge, hvad ordningen betyder for elevernes progression, overgang til videre uddannelse og job, trivsel, fravær mv.

Dertil bør en evaluering afsøge juniormesterlærers betydning for de erhvervsrettede uddannelsers og FGUs kerneopgave.

Informationsindsats

FGU Danmark finder et positivt, at Styrelsen for Undervisning og Kvalitet og Styrelsen for IT og Læring vil udarbejde et vejledningsmateriale, som skal understøtte kommunernes implementering af ordningen. FGU Danmark opfordrer til, at der også udarbejdes vejledningsmateriale målrettet virksomheder og udbydere af de praksisrettede undervisningsforløb.

FGU Danmark opfordrer til, at der igangsættes en informations- og kommunikationsindsats om mulighederne og elementerne i juniormesterlæreordningen. Det er afgørende, at elever, forældre, vejledere, undervisere, ledere og virksomheder klædes på til at håndtere den nye opgave

Øvrige bemærkninger

FGU Danmark opfordrer til, at det indskrives i bekendtgørelsen, hvorvidt elever i praksisrettede undervisningsforløb på en FGU-institution er omfattet af reglerne om et vederlagsfrit frokostmåltid på FGU. Hvis eleverne er omfattet af reglen, bør FGU-institutionen kompenseres for udgiften.

Endelig vil FGU Danmark gøre opmærksom på, at det er en stor udfordring, at der ikke er udmeldt nogle klarere rammer for juniormesterlæreordningen endnu, da institutionerne skal have tid til at forberede de praksisrettede undervisningsforløb i samarbejde med kommunerne inden de første elever starter i august 2025.

FGU Danmark stiller sig i den forbindelse undrende overfor, at FGU-sektoren ikke er blevet inddraget i arbejdet med at understøtte implementeringen af juniormesterlæren indtil videre. FGU-institutionerne bliver en vigtig udbyder af de praksisrettede undervisningsforløb under juniormesterlæreordningen, og det ville derfor have været befordrende, at institutionerne var blevet inddraget i en fælles dialog og videndeling i forbindelse med lovprocessen for at sikre den bedst mulige implementering og kobling til glæde for eleverne.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Teglholmsgade 1
2450 København SV
Sagsnr. 24/37204
Att: STUK.CF@stukuvvm.dk

FGU Danmark stiller sig til rådighed i forhold til det fortsatte implementeringsunderstøttende arbejde, fx i forhold til at udbrede og dele information om ordningen samt FGU-institutionernes erfaringer.

Tak for muligheden for at afgive høringssvar.

Med venlig hilsen

Lisa Goth

Sekretariatschef i FGU Danmark

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Center for folkeskole
stuk.cf@stukuvvm.dk

23. januar 2025

Valdemarsgade 8, 2. sal
1665 København V
+ 45 33 26 17 21
post@skole-foraelldre.dk
CVR: 10 75 34 14
EAN: 5797200086761

Høringssvar til udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære

Skole og Forældre takker for invitationen til at afgive høringssvar.

Vi bakker op om ordningen med juniormesterlære, som vi tror kan være et godt alternativ for elever med meget lav motivation for at gå i skole og tage en uddannelse.

Helt overordnet sætter bekendtgørelsen en god ramme for ordningen, men der er dog nogle mangler, som man med fordel kan rette op på.

Børneattester

Bekendtgørelsen mangler en bestemmelse om børneattester. Det vil således være på sin plads at indhente børneattest på den kontaktperson på virksomheden, som er ansvarlig for elevens faglige udbytte og trivsel.

Specialpædagogisk støtte

Der mangler bestemmelser om, hvordan specialpædagogisk støtte skal forvaltes, når elever, der får støtte i skolen efter bestemmelserne i folkeskoleloven, er i juniormesterlære i en virksomhed. Det er således forudsigeligt, at der er elever, som vil profitere af juniormesterlære, som har brug for støtte – ikke kun på skolen, men også i virksomheden. Disse elever har samme ret til juniormesterlære, som alle andre, og må derfor også kunne få støtten med i juniormesterlære.

I § 15, stk. 2 fastslås det, at kommunalbestyrelsen ikke kan overlade ansvaret for specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand i det praktiske undervisningsforløb til den institution for erhvervsrettet uddannelse, som kommunen skriver driftsoverenskomst med om de praktiske undervisningsforløb, der er et alternativ til praktik i virksomheder. Denne bestemmelse kan med fordel bruges som skabelon for en tilsvarende bestemmelse i forhold til de virksomheder, hvor elever er i juniormesterlære. Også § 16, stk. 1 kan med fordel uddybes. Paragraffen siger, at kommunalbestyrelsen fører tilsyn med, at de praktiske undervisningsforløb

lever op til kravene i folkeskoleloven. Her kan man med fordel tydeliggøre, at man jf. § 3 og § 3 a i folkeskoleloven, skal sikre, at elever med behov for specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand, modtager den fornødne støtte, og at elever med særlige behov tilbydes supplerende undervisning, anden faglig støtte og personlig assistance samt den nødvendige pædagogisk-psykologiske rådgivning, og at man lever op til kravene i folkeskolelovens § 18 om undervisningsdifferentiering m.v.

Befordring

Bestemmelsen i § 6, stk. 3 om at skolens leder kan afvise en praktikaftale på grund af økonomiske forhold, herunder uforholdsmæssigt store kommunale udgifter til befordring, siger implicit, hvad der også fremgår af lovgivningens bemærkninger, nemlig at praktikstedet træder i skolens sted i befordringsmæssig henseende. Men det er dog i bekendtgørelsen sagt så upræcist, at man kan forudsige, at det kan give anledning til misforståelser. Man kan derfor med fordel tilføje til bekendtgørelsen, og at kommunen skal sørge for befordring til praktikstedet efter samme regler i folkeskoleloven, som gælder befordring til skolen.

Udgifter til fx uniform eller værktøj

Bekendtgørelsens § 8 oplister en række forhold, som en praktikaftale med en virksomhed som minimum skal indeholde. Punkt 8 på listen nævner økonomiske forhold, og det fremgår, at eleven som udgangspunkt ikke kan pålægges udgifter ud over eventuel betaling for frokost. Bestemmelsen er dog så uklar, at vi kan frygte, at elever i juniormesterlære kan blive pålagt udgifter, de ikke bør have. Der kan derfor med fordel tilføjes en henvisning til folkeskolelovens § 19 om vederlagsfri undervisning, så det er tydeligt, at eleven ikke kan pålægges udgifter til fx uniform eller arbejdsredskaber.

Med venlig hilsen,

Regitze Spenner Ishøj

Formand for Skole og Forældre
Tlf. 2989 7267
rsi@skole-foraeldre.dk

Louise Madsgaard

Næstformand i Skole og Forældre
Tlf. 4272 1110
lmc@skole-foraeldre.dk

Styrelsen for undervisning og kvalitet
Teglholmsgade 1
2450 København SV
Att.: STUK.CF@stukuvvm.dk

24.01.2025

Høringssvar vedr. høring over udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære.

Skolelederforeningen anerkender de positive intentioner bag juniormesterlæreordningen for elever i 8. og 9. klasse, men påpeger samtidigt skoleledelsens centrale rolle i realiseringen af juniormesterlæreordningen samt den dertilhørende store arbejdsmængde, som forudsætter tilstrækkelig ledelseskraft.

Faglighed i beslutningen/ Skolelederforeningen finder det problematisk, at alle elever i folkeskolen kan tilvælge ordningen med samtykke fra forældrene, da praktisk orienterede forløb uden for almenskolen altid bør bero på en faglig vurdering i skolens dialog med hjemmet.

Skolelederforeningen noterer sig, at vejledningsforpligtelsen for de unge på 7. årgang, der ønsker sig et juniormesterlære-forløb ligger hos KUI. Det er dog vores indtryk, og dermed en bekymring, at flere kommuner har sparet på KUI. Skoleledelserne har gode erfaringer med Folkeskolelovens fleksibilitet i § 33, når der skal etableres praksisnære forløb for unge, som skal have særlige forløb for at nå længere i deres uddannelsesforløb. Derfor opfordrer Skolelederforeningen til, at fleksibiliteten fra Folkeskolelovens § 33 tillige indbygges i JML ordningen.

Flere kulturer og fagligheder/ Realiseringen vil medføre opgaver i tilknytning til at vurdere praktikaftaler, tilrettelægge juniormesterlære, varetage den løbende kontakt og afholde afsluttende evalueringssamtaler, men også et behov for samskabende processer med virksomheder, institutioner for erhvervsrettet uddannelse, institutioner for forberedende grunduddannelse og kommunale ungdomsskoler, der skal sikre kvalitet i opgaveløsningen og et sammenhængende forløb for eleverne.

Elever med særlige behov/ Da det må forventes, at også elever med skolefravær og elever tildelt specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand vil benytte sig af juniormesterlæreordningen, vil der opstå et behov for øget samarbejde mellem skole, hjem, praktiksted, UU- vejledere og relevante fagpersoner med henblik på at sikre en fælles forståelse og ensartethed i de didaktiske- og specialpædagogiske tiltag og tage hensyn til elevens samlede funktionsniveau.

Det faglige og sociale fællesskab/ Hvis en kommune beslutter at placere juniormesterlæreordningen decentralt, kan det det få store konsekvenser for distriktsskolen, der f.eks. vil skulle sammenlægge klasser som følge af lavere elevantal i en klasse eller årgang. Juniormesterlæreordningen vil medføre et behov

for en løbende pædagogisk indsats for at bevare et fagligt og socialt fællesskab på 8. og 9. klassetrin, da de interaktioner, processer og relationer der opstår i en gruppe, vil blive påvirket af, at en del af eleverne ikke deltager kontinuerligt i gruppen.

Økonomiske hensyn/ Hvis en kommune vælger en decentral juniormesterlæreordning, hvor eleven f.eks. skal køre til den anden ende af kommunen, kan det potentielt medføre store transportudgifter, som vil ramme meget skævt, hvis kommunen pålægger distriktsskolen transportudgifterne. Vi henstiller derfor til, at transportudgifter ikke pålægges den enkelte distriktsskole. I et evt. samarbejde med andre uddannelsesaktører (f.eks. EUD), der har højere elevtakster end distriktsskolens egen elevtakst, kan det medføre øgede udgifter for kommunen. Vi henstiller til, at undervisningsudgifter ikke pålægges den enkelte distriktsskole.

Ledelse tæt på kerneopgaven/ I forbindelse med praktiske undervisningsforløb og rammer for driftsoverenskomster § 16 stk. 2 gøres det muligt for kommunalbestyrelsen at udpege en eller flere skoleledere til at føre et samlet tilsyn med de praktiske undervisningsforløb på institutioner for erhvervsrettet uddannelse, institutioner for forberedende grunduddannelse og kommunale ungdomsskoler, hvilket potentielt kan være en meget omfattende opgave. Skolelederforeningen vil kraftigt henstille til, at dette tilsyn varetages af ansatte i det kommunale skolevæsen af hensyn til ensartetheden, ændringer i eller ophør af driftsoverenskomster og den samlede opgavemængde. Vi henviser i den forbindelse til Skolelederforeningens undersøgelse af rammer og vilkår for skoleledelse, hvoraf det fremgår, at ledere i skolen efterspørger mere tid til ledelse tæt på og oplever en stigning i opgaver, der tidligere har været varetaget af forvaltningen.

Med venlig hilsen

Dorte Andreas
Formand for Skolelederforeningen

Til Undervisningsministeriet

Att.: STUK.CF@stukuvvm.dk

Høring over udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære

FH takker for muligheden for at afgive bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære. FH bakker op om den bagvedliggende politiske aftale, som indeholder mange gode intentioner – blandt andet øget fokus på praksisfaglighed og erhvervsrettede aktiviteter i folkeskolen. Det er positivt for alle elever i folkeskolen og ikke kun for de få, der har svært ved at leve op til de boglige krav i folkeskolen.

For at skabe de bedst mulige forudsætninger for juniormesterlæreordningens succes, foreslås det, at juniormesterlæreordningen samtænkes med de lokale partnerskaber, der allerede findes, men også de lokale partnerskaber, som skal etableres som en del af Ungeløftet. Partnerskaberne vil kunne spille en aktiv rolle i at sikre praktikpladser til elever i juniormesterlære, for eksempel ved at koordinere en praktikpladsbank, facilitere kontakt til virksomheder eller i forhold til udarbejdelsen af praktikaftaler. Partnerskaberne vil også kunne spille en rolle i forhold til at understøtte initiativet om obligatorisk erhvervspraktik.

FH bakker op om ambitionerne med juniormesterlære-ordningen, men er samtidig bekymret for, at ordningen kan have den konsekvens, at udskolingen af logistiske grunde bliver opdelt, og kommer til at bestå af ordinære klasser og juniormesterlæreklasser, hvor dem der vælger juniormesterlæreordningen, risikerer at blive ekskluderet fra deres klassefællesskab. Derfor er det vigtigt, at skolerne ved den konkrete tilrettelæggelse af juniormesterlæreordningen også har fokus på at støtte elevernes tilknytning til klassefællesskabet, eksempelvis ved at tilrettelægge praktikforløb som halve skoledage.

Med den foreslåede ordning lægges der op til, at de unge, der benytter sig af juniormesterlæreordningen, skal til eksamen i færre fag, og som minimum dansk og matematik, hvilket ikke altid vil være tilstrækkeligt fagligt niveau til at gennemføre alle erhvervsuddannelser eller til at blive optaget på en gymnasial uddannelse, og det kan være problematisk eksempelvis for de unge, der efter et par år på arbejdsmarkedet ombestemmer sig og gerne vil starte på en ungdomsuddannelse. Derfor mener FH, at der skal være en tydelig og klar vej tilbage til uddannelsessystemet for de unge, der vælger juniormesterlærerordningen, men som efterfølgende ønsker at starte på en 2-årig gymnasial uddannelse.

FH bemærker, at kun "virksomheder" er nævnt i bekendtgørelsesudkastet. Efter FH's opfattelse vil juniormesterlæreordningen også være relevant på offentlige arbejdspladser og FH vil derfor opfordre til, at "virksomheder" erstattes med "arbejdspladser" for ikke at udelukke juniormesterlære på offentlige arbejdspladser.

Endelig bemærker FH, at juniormesterlære og mødet med arbejdsmarkedet kan være en stor omvæltning for mange unge - og at det derfor kan være til stor gavn for unge, der vælger at komme i juniormesterlære, hvis de bliver tilknyttet faste voksne, som de møder hver dag, og som kan hjælpe med at skabe en tryk overgang mellem skole og juniormesterlære.

Med Venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Nanna Højlund', with a stylized, cursive script.

Nanna Højlund

Næstformand

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
STUK.CF@stukvm.dk

DANSKE
REGIONER

23-01-2025
EMN-2025-00140
1750187

Høringssvar vedr. udkast til bekendtgørelse om junormesterlære

Tak for muligheden for at kommentere udkast til bekendtgørelse om junormesterlære.

Danske Regioner ser meget positivt på, at man vil tilbyde en ny alternativ mulighed for, at elever i udskolingens 8. og 9. klasse kan vælge at afslutte folkeskolen med en mere praktisk orienteret skolegang, der kombinerer undervisningen i folkeskolen i mindst fagene dansk og matematik med praktik i virksomheder eller praktiske undervisningsforløb på en institution for erhvervsrettet uddannelse, en institution for forberedende grunduddannelse eller i ungdomsskolen.

Danske Regioner peger dog på en række forhold, som kan udfordre elever i en sårbar alder eller begrænse brugen af ordningen.

Lige muligheder (Kapitel 1, § 2).

Ifølge bekendtgørelsen påhviler det eleven og forældrene at finde en praktikplads i en virksomhed og indgå en praktikaftale. Aftalen skal indeholde de oplysninger, der er nødvendige for, at skolens leder kan vurdere, om praktikaftalen kan godkendes, jf. kapitel 2. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde praktiske undervisningsforløb, jf. kapitel 3, til elever, der ikke har en godkendt praktikplads i en virksomhed.

Det kan bekymre, at det er elevens og forældrenes ansvar at finde en praktikplads og indgå en aftale jf. nedenstående. Derved risikeres, at der ikke er lige muligheder for alle elever, da forældrenes kendskab til erhvervslivet og kompetencer i forhold til at kunne udarbejde en aftale er forskellige og for nogen kan være begrænsende. Det kan ramme nogle af de elever, som måske ville få allermest ud af en virksomhedspraktik.

Det bør afklares, hvordan elever, som ikke selv kan finde en praktikplads, kan få praktisk hjælp til at finde en.

DANSKE REGIONER
DAMPFÆRGEVEJ 22
2100 KØBENHAVN Ø
+45 35 29 81 00
REGIONER@REGIONER.DK
REGIONER.DK

Sammenhæng mellem virksomhedens arbejde og skolens fag (Kapitel 2)

For virksomhederne kan det være en større opgave at dokumentere, hvordan elevernes læring i praktikken relaterer sig samlet set til folkeskolens formål og supplerer undervisningen i de af folkeskolens fag, emner m.v., som eleven modtager undervisning i.

Dette kan blive en stor administrativ byrde for virksomhederne og dermed kan der være risiko for manglende opbakning til indsatsen og vanskeligheder med at finde praktikpladser. Det bør overvejes, hvordan man kan smidiggøre brugen af ordningen for virksomheder.

Koordineret og samlet ansvar for rådgivning og aftaler (Kapitel 2)

Der er et væsentligt ansvar forbundet med at stable et juniormesterlæreforløb på benene. Både for den enkelte elev, forældre og skole. Det omfatter både at finde praktikpladser, indgå aftaler om forløb, tilrettelægge fag, der skal indgå i ordningen samt sikre et tilstrækkeligt vurderingsgrundlag for den enkelte elev. mv. Det kan belaste både skoler og elever betydeligt.

Man bør derfor overveje at samle ansvaret for at finde og koordinere praktikforløb således, at alle skoler, elever og forældre kan drage nytte af den samlede viden og optimering af administration i en form for knudepunkt.

Danske Regioner antager, at arbejdsgruppen om udmøntning af initiativer i Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram inddrages i det videre arbejde med at udforme den endelige nye bekendtgørelse om juniormesterlære.

Venlig hilsen

Pia Mulvad Reksten

Chefrådgiver

Danske Regioner, Center for Regional Udvikling, EU og Miljø.

FOAs høringssvar om udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære

FOA takker for muligheden for at afgive høringssvar til bekendtgørelsen om juniormesterlære. Udover de følgende bemærkninger til udkastet tilslutter FOA sig bemærkningerne fra Fagbevægelsens Hovedorganisation.

Generelle bemærkninger

1. *Samtænk juniormesterlæreordningen med Ungeløftet og de lokale partnerskaber, der allerede findes i kommunerne*

Parallelt med oprettelsen af juniormesterlæreordningen igangsættes initiativet "[Ungeløftet – flere unge i arbejde og forpligtende fællesskaber](#)", som blandt andet indebærer etablering af lokale partnerskabsaftaler mellem kommuner, virksomheder og civilsamfundsorganisationer i 2025. For at skabe de bedst mulige forudsætninger for juniormesterlæreordningens succes foreslår FOA, at juniormesterlæreordningen samtænkes med de lokale partnerskaber under Ungeløftet og eksisterende partnerskaber, der allerede findes i kommuner. Disse partnerskaber kan spille en aktiv rolle i at sikre praktikpladser til elever i juniormesterlære, for eksempel ved at koordinere en praktikpladsbank, facilitere kontakt til virksomheder og støtte udarbejdelsen af praktikaftaler. Se mere under bemærkninger til § 2.

2. *Regulerende foranstaltninger over for virksomheder, der ikke overholder reglerne*

FOA opfordrer til, at der i bekendtgørelsen indarbejdes regulerende foranstaltninger, såsom udelukkelse eller karenstider, for virksomheder, der ikke overholder reglerne. Da juniormesterlæreordningen vedrører børn og unge, bør et forsigtighedsprincip være retningsgivende, så virksomheder, der overtræder reglerne, ikke får mulighed for at fortsætte med at tilbyde praktikpladser. For at understøtte dette foreslår FOA oprettelse af en central oversigt eller database, som skoleledere på tværs af skoler og kommuner kan anvende til at identificere virksomheder, der er blevet udelukket fra ordningen.

3. *Monitorering af juniormesterlæreordningens sociale profil*

FOA anbefaler, at der etableres en national monitorering, der følger 1) hvilke elever, der vælger juniormesterlære, og 2) hvor disse elever kommer i praktik. Formålet er at sikre, at ordningen ikke udvikler en socialt skæv profil, hvor bestemte elevgrupper (fx baseret på køn, etnicitet eller forældrenes uddannelsesniveau) dominerer. Monitoreringen vil også give vigtig indsigt i hvilke elever, der gennemfører praktikforløb på arbejdspladser, erhvervsrettede uddannelsesinstitutioner, forberedende grunduddannelse og ungdomsskole. Monitoreringen kan også indfatte antallet af elever, der afbryder juniormesterlæreordningen.

Dato:

23. januar 2025

Politisk ansvarlig:

Helena Mikkelsen
(hmik@foa.dk)

Sekretariat:

Cæcilie Saul
(saul@foa.dk)

FOA

Stauings Plads 1-3
1790 København V

Tlf.:

+45 46 97 26 26

Fax:

+45 46 97 23 00

Kontonr.:

5301-0476807

Mail:

foa@foa.dk
a-kassen@foa.dk

www.foa.dk

OBS! OBS! OBS!

4. Ændring af begrebet ”virksomhed”

FOA anbefaler, at begrebet ”virksomhed” ændres til ”arbejdsplads” eller lignende. Begrebet ”virksomhed” kan lede tankerne hen på private arbejdspladser og dermed ekskludere offentlige aktører, selvom disse kan spille en vigtig rolle i juniormesterlæreordningen. En mere inkluderende terminologi vil tydeliggøre, at både offentlige og private arbejdspladser er omfattet af ordningen.

Bekendtgørelsen

§ 2:

FOA er stærkt bekymret for, at ansvaret for at finde en praktikplads alene påhviler eleven og forældrene. Ikke alle elever og forældre har de nødvendige ressourcer til at påtage sig denne opgave, hvilket risikerer at skabe social ulighed i juniormesterlæreordningen. Elever fra ressourcestærke familier, med tilknytning til arbejdsmarkedet eller stærke lokale netværk, vil sandsynligvis lettere kunne finde praktikpladser i virksomheder, mens elever fra mindre ressourcestærke hjem i højere grad vil ende med at tage deres juniormesterlære som praktiske undervisningsforløb.

FOA foreslår, at skoler og de lokale partnerskaber under Ungeløftet samt eksisterende lokale partnerskaber påtager sig et fælles ansvar for at sikre praktikpladser. De lokale partnerskaber kan eksempelvis oprette en praktikpladsbank, bistå med rekruttering af praktikpladser gennem eksisterende netværk og aktiviteter under Ungeløftet samt hjælpe elever og arbejdspladser med at udarbejde praktikpladsaftaler. Dette vil bidrage til at skabe lige muligheder for alle elever og styrke juniormesterlæreordningens sociale profil.

§ 4:

Bekendtgørelsen fastsætter, at det er skolelederen, der beslutter, hvilke fag der – udover dansk og matematik – indgår i juniormesterlæreordningen. FOA foreslår, at § 4 præciseres, så skolelederens beslutning træffes ”under hensyntagen til, at eleven i videst muligt omfang tilbydes de fag, der forudsættes for optagelse på ungdomsuddannelse” eller lignende. Dette vil sikre, at juniormesterlæreelever får samme muligheder for videre uddannelse som øvrige elever og dermed ikke begrænses af deres fagudbud i juniormesterlæreordningen.

§ 5 stk. 2:

FOA anbefaler en præcisering i bekendtgørelsen, så der klart henvises til de særlige arbejdsmiljøregler, der gælder for den relevante aldersgruppe. Dette kan eksempelvis opnås ved at ændre formuleringen til: ”at virksomheden er bekendt med og efterlever de særlige arbejdsmiljøregler for aldersgruppen.” En sådan præcisering vil sikre, at virksomhederne tydeligt forstår deres ansvar og overholder gældende regler for unges arbejdsmiljø.

§ 6 stk. 2:

FOA foreslår, at der tilføjes et eksempel på, hvornår skolelederen kan afvise en praktikaftale, med følgende formulering: "[det gælder blandt andet...] hvis praktikken vurderes primært at udnytte elevens arbejdskraft eller fortrænger ordinær beskæftigelse." Denne tilføjelse vil tydeliggøre skolelederens mulighed for at sikre, at praktik-aftalerne har et fagligt og uddannelsesmæssigt sigte frem for at fungere som billig arbejdskraft.

§ 7 stk. 3:

FOA anbefaler, at ordet "nødvendige" tilføjes foran de personoplysninger om eleven, der kan deles mellem skole og virksomhed. Dette skal sikre, at udvekslingen af oplysninger begrænses til det, der er strengt nødvendigt for at opfylde formålet, i overensstemmelse med GDPR-princippet om dataminimering, samt at eleven også får mulighed for "en ny start" i forbindelse med juniormesterlærepraktik. Derudover foreslår FOA, at bekendtgørelsen præciserer, hvilke specifikke oplysninger, der må deles, for at skabe større klarhed og sikre korrekt håndtering af data.

I § 7, stk. 3 fremgår det, at skolens leder og virksomheden kan dele informationer om elevens eventuelle støttebehov. Det er helt centralt for FOA, at bekendtgørelsen anviser, at virksomhederne både skal have kendskab til og *tilrettelægge* praktikforløbet under hensyntagen til elevens individuelle støttebehov.

For elever der gennemfører juniormesterlærepraktikken som praktiske undervisningsforløb fremgår det af bekendtgørelsens, at støtten følger med elever i praktiske undervisningsforløb (§ 15, stk. 2). FOA efterlyser en tydeligere præcisering af, i hvilket omfang bevilget støtte også følger med elever i juniormesterlærepraktik i virksomheder, for at sikre, at elevernes behov for støtte håndteres konsekvent og ensartet på tværs af praktiksteder.

§ 8:

FOA foreslår, at ordet "nødvendige" tilføjes til punkt 3), så formuleringen lyder: "At skolen og virksomheden kan udveksle nødvendige personoplysninger om eleven (...)". Dette sikrer, at datadeling begrænses til det strengt nødvendige og følger GDPR-princippet om dataminimering, hvilket både beskytter elevens privatliv og skaber klarhed for alle parter. Derudover foreslår FOA, at bekendtgørelsen præciserer, hvilke specifikke oplysninger, der må deles, for at skabe større klarhed og sikre korrekt håndtering af data.

FOA anbefaler, at der tilføjes et punkt 10 vedrørende opsigelse og ophævelse af praktikaftaler. Det bør fremgå klart i alle praktikaftaler, hvilke vilkår der gælder for opsigelse og ophævelse, så både elever, forældre, skoleledere og virksomheder har en fælles forståelse af procedurerne og rammerne. Dette vil bidrage til større gennemsigtighed og reducere risikoen for misforståelser.

§ 12 stk. 3:

FOA ser meget positivt på, at bekendtgørelsen tydeligt præciserer, at de praktiske undervisningsforløb ikke kan samlæses med elever på institutionens ordinære

uddannelser eller andre aktiviteter. Denne klarhed understøtter fokus på juniormesterlæreelevernes særlige behov og sikrer et målrettet læringsmiljø.

§ 13 stk. 2:

§13 beskriver, hvilke vilkår der som minimum skal indgå i driftsoverenskomster med institutioner, heri indgår vilkår for tilsyn med elever (pkt. 2), krav til pædagogisk kompetence (pkt. 4) og ordensregler (pkt. 7). FOA efterlyser en præcisering af, hvilke vilkår der skal være gældende for de tre punkter for elever i praktik i virksomheder. En sådan præcisering vil sikre ensartethed og klare rammer for både virksomheder og elever.

FOA anbefaler, at minimumsindholdet i driftsoverenskomsten suppleres med et nyt punkt om ”deling af nødvendige personlige oplysninger om eleven.” Dette punkt bør klart definere, hvilke oplysninger der kan deles, og sikre, at udvekslingen af data sker i overensstemmelse med GDPR-princippet om dataminimering og at eleven får mulighed for en ”ny start” i juniormesterlæreordningen.

§ 14 stk. 3:

§ 14 beskriver ordensregler for elever i praktiske undervisningsforløb på en uddannelsesinstitution. FOA efterlyser en tilsvarende præcisering i bekendtgørelsen af, hvilke regler der gælder for elever i praktik i virksomheder, når det kommer til overtrædelse af virksomhedens ordensregler. En tydelig angivelse af disse regler vil skabe større klarhed og sikre, at både elever og virksomheder har fælles forventninger til, hvordan ordensregler håndteres i praksis.

§ 17:

§ 17 beskriver forsikringsforhold for elever i praktiske undervisningsforløb på uddannelsesinstitutioner. FOA efterlyser en lignende præcisering i bekendtgørelsen af de gældende regler for forsikringsforhold for elever i praktik i virksomheder. Hvordan er elever og virksomheder stillet, hvis eleven kommer til skade, forårsager skade på ting eller personer, eller hvor forsikringsforhold gør sig gældende? Det er vigtigt at sikre, at der er klare retningslinjer, som beskytter både eleverne og virksomhederne i disse situationer.

§ 18:

FOA foreslår, at der som supplement til evalueringssamtalen udarbejdes en skriftlig udtalelse om elevens forløb i juniormesterlære. Denne udtalelse bør vedlægges beviset for folkeskolens afgangseksamen med juniormesterlære og udarbejdes i samarbejde mellem skolen og eleven. En sådan udtalelse vil give et mere nuanceret billede af elevens erfaringer og udvikling under juniormesterlæren.

Januar 2025

Vedr: Høring over udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære.

Stuk.cf@stukvum.dk

FRISKOLERNE takker for muligheden for at afgive høringssvar i ovenstående høring.

Vi konstaterer at bekendtgørelsen udelukkende retter sig mod folkeskolen, og at der ikke er rammer for juniormesterlære i FRISKOLERNE.

Retningslinier ved elevens ønske om at vende tilbage til klasseundervisning:

FRISKOLERNE efterspørger retningslinier, for undervisnings- og prøveforventning til elever der dropper ud af juniormesterlære, og søger optagelse på en friskole.

Friskoler skal leve op til "Stå mål med kravet", for alle elever der optages på friskolen.

Hvilke rammer vil der være for elever der har været en del af juniormesterlæreordningen i en del af 8.-9. klasse, men som beslutter sig til at skifte tilbage til grundskolen, f.eks på en friskole?

Friskoleelevers mulighed for at tilgå kommunale juniormesterlæretilbud:

På hvilke måder kan elever på friskolerne opnå mulighed for at tilgå kommunale juniormesterlæretilbud, som er beskrevet i bekendtgørelsen.

Vi indgår meget gerne i en drøftelse af ovenstående opmærksomhedspunkter.

Venlig hilsen

Peter Bendix
Formand

Ulrik Lind
Sekretariatsleder

NOTAT

Sag
2025 - 6582

23. januar 2025

Ansvarlig:
JF

Arbejdstilsynets bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om juniormeterlære

Praktiske undervisningsforløb

Det fremgår, at elever kan kombinere undervisningen i folkeskolen med praktiske undervisningsforløb på en institution for erhvervsrettet uddannelse, institution for forberedende grunduddannelse eller ungdomsskole.

I den forbindelse henledes opmærksomheden på arbejdsmiljølovens § 29 a, hvoraf det fremgår, at uddannelsessteder skal sørge for, at arbejdsforholdene ved elevers, lærlinges og studerendes praktiske øvelser af arbejdsmæssig karakter er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige i henhold til de bestemmelser, der er nævnt i arbejdsmiljølovens § 2, stk. 3.

§ 2, stk. 3, indeholder en række forsvarlighedsbestemmelser om tekniske hjælpemidler mv., stoffer og materialer osv.

Praktikaftalen

Det fremgår af § 8, i udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære, at praktikaftalen skal indeholde oplysninger om: (...) 9) Virksomhedens arbejdsmiljøforhold m.v., herunder at virksomheden har kendskab til og efterlever arbejdsmiljøregler m.v.

Vi vil foreslå, at § 8, nr. 9 ændres til: 9) Virksomhedens arbejdsmiljøforhold m.v., der er relevante for den unges ophold i virksomheden. Det kan for eksempel være relevante forhold i arbejdspladsvurderingen.

Hvis forslaget følges, skal § 5, stk. 2, også ændres, så der fremgår det samme.

Overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen

Det fremgår af § 9, stk. 2, 1. pkt., i udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære, at skolens leder skal bringe praktikaftalen til ophør,

hvis virksomheden ikke længere lever op til den godkendte praktikaftale

Det rejser nogle spørgsmål:

- Vil en overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen medføre, at virksomheden ikke længere lever op til den godkendte praktikaftale? Og i givet fald, hvordan skal skolens leder orienteres om, at virksomheden har overtrådt arbejdsmiljølovgivningen?
- Skal virksomhedens klagemuligheder ift. Arbejdstilsynet først udtømmes, inden skolens leder skal have besked?

Kommunalbestyrelsens tilsyn

Det fremgår af § 9, stk. 1, i udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære, at kommunalbestyrelsen fører løbende tilsyn med, at praktikken lever op til den godkendte praktikaftale. Tilsynet omfatter både de fysiske rammer om praktikken, praktikkens indhold, elevens fremmøde og udbytte af praktikken.

Hvad menes der med ”de fysiske rammer for praktikken”?

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Teglholmsgade 1 2450 København SV

24. januar 2025

Høring over udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære

Selveje Danmark har modtaget høring vedr. udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære, og takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Selveje Danmark repræsenterer som høringspart de selvejende non-profit organisationer på velfærdsområdet. Selveje Danmarks cirka 300 medlemmer møder mennesker i udsathed eller sårbare positioner på forskellige tidspunkter og stadier af deres liv.

Selveje Danmark hilser tiltaget om Juniormesterlære velkomment.

Selveje Danmark har dog nedenstående bemærkninger til bekendtgørelsen:

- **Stu som mulig undervisningsinstitution**

Det er med stor undren, at vi konstaterer at blot 3 typer af uddannelsesinstitutioner kan forestå opgaven, nemlig erhvervsuddannelse, FGU-institution eller kommunal ungdomsskole.

Selveje Danmark repræsenterer bl.a. stu-operatører der vil være helt oplagte, til at forestå det praktiske undervisningsforløb. Undervisningen i de praktiske undervisningsforløb kan tilrettelægges på institutionens ordinære værksteder og i mange af de samme fag som stu-tilbuddenes øvrige elever modtager.

Stu-operatørerne vil uden store tilpasninger kunne modtage elever i juniormesterlære. Ydermere har stu-operatørerne en god kontakt til mulige beskæftigelsestilbud og samarbejdspartnere i forhold til mulige praktiksteder.

- **Tydelighed vedr tilsynsopgaven**

Selveje Danmark opfordrer til, at det fremgår helt tydeligt hvad der forstås med "tilsyn med praktikken" jf. § 9 stk. 1.

Selveje Danmark bidrager gerne med yderligere betragtninger og inputs.

Med venlig hilsen

Jon Thorlacius Krog
Branchedirektør, Selveje Danmark

Børns Vilkårs Høringssvar vedr. udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære

Børns Vilkår støtter ambitionen om at gøre udskolingen mere praksisnær og øge valgfriheden i skolens tilbud. Det bør dog sikres, at denne praksisorientering understøtter folkeskolens formål, herunder elevens alsidige udvikling og deltagelse i positive fællesskaber.

Sikring af tilhørsforhold til folkeskolens fællesskab og folkeskolens almene dannelse.

Som det fremgår af bekendtgørelsens § 1 kan lever i 8. og 9. klasse kan afslutte folkeskolen med praktik i virksomheder kombineret med undervisningen i folkeskolen i mindst fagene dansk og matematik.

Børns Vilkår udtrykker bekymring for, at praktikforløb med minimal undervisning i folkeskolen kan udfordre elevernes tilhørsforhold til skole- og klassefællesskabet. Dette gælder særligt for udsatte elever, som kan opleve en yderligere marginalisering.

Desuden risikerer elever i sådanne praktikforløb at blive begrænset i deres adgang til bred undervisning i folkeskolens fag og dermed også til den almene og demokratiske dannelse, der er en grundpille i folkeskolens formål.

Praktikordningen bør derfor udformes med fokus på at integrere eleverne mest muligt i folkeskolens undervisning og fællesskab. Dette kan f.eks. sikres ved at:

1. **Fastholde en bred faglig undervisning:** Eleverne skal deltage i undervisning i flere af folkeskolens fag ud over dansk og matematik for at sikre en alsidig dannelse.
2. **Planlægning af fleksible forløb:** Praktikforløb bør tilrettelægges, så elever fortsat kan deltage i fælles klasseaktiviteter og projekter, der styrker sociale relationer og tilknytningen til klassefællesskabet.
3. **Styrkelse af kommune-skole-virksomhedssamarbejdet:** Der bør etableres tæt samarbejde mellem kommunerne, skolerne og virksomheder med henblik på at sikre, at praktikkens indhold er koordineret med skolens formål, undervisning og værdier.

Afslutningsvis bør det sikres, at alle elever – uanset baggrund – får lige adgang til folkeskolen undervisning og fællesskaber, således at praktikordningen bliver et supplement til, og ikke en erstatning for, folkeskolen.

Sikring af barnets trivsel og tarv

Det fremgår af bekendtgørelsens § 7, at virksomheden skal udpege en kontaktperson, som er ansvarlig for elevens faglige udbytte og trivsel.

Børns Vilkår finder det afgørende, at virksomhedens ansvar for at sikre barnets tarv og trivsel under praktikforløbet præciseres og konkretiseres yderligere. Det bør fremgå klart, hvilke krav der stilles til de pædagogiske kompetencer og evne til at støtte elevens trivsel og udvikling, til de personer som barnet møder under virksomhedspraktikken. Dette inkluderer bl.a. viden om børns rettigheder, forståelse for arbejdet med børn og unge samt evnen til at håndtere eventuelle trivselsmæssige udfordringer, der kan opstå i praktikforløbet.

Derudover bør virksomheden pålægges at sikre, at praktikforløbet understøtter barnets fortsatte tilknytning til skole- og klassefællesskabet. Dette kan f.eks. ske gennem tæt samarbejde med skolens personale om elevens faglige og sociale udvikling, samt ved at planlægge praktikforløbet på en måde, der muliggør deltagelse i centrale klasseaktiviteter og fælles skolearrangementer.

Der skelnes i udkastet mellem praktiksteder, som elev og forældre finder og praktiske undervisningsforløb, som kommunalbestyrelsen tilbyder. Der bør imidlertid, efter Børns Vilkårs opfattelse, gælde de samme krav til alle virksomheder, der i en periode, skal tage vare på et barns læring og trivsel. Det bemærkes i den sammenhæng, at børneattester selvfølgelig skal indhentes fra de pågældende virksomheder, ligesom de pædagogiske kompetencer skal være til stede og kunne dokumenteres.

Afslutningsvis anbefaler Børns Vilkår, at der i bekendtgørelsen eller tilhørende vejledning opstilles konkrete rammer og værktøjer for, hvordan virksomheden skal arbejde systematisk med at sikre elevens trivsel og løbende inddragelse af elevens perspektiver, så denne indsats evalueres som en del af det samlede tilsyn med praktikordningen.

Det bemærkes endvidere, at det bør fremgå af bekendtgørelsen at virksomhederne har skærpet underretningspligt.

Tilsyn med praktikforløbet

Det fremgår af bekendtgørelsens § 9, at kommunalbestyrelsen løbende skal føre tilsyn med, at praktikken lever op til den godkendte praktikaftale. Det fremgår desuden, at tilsynet omfatter både de fysiske rammer om praktikken, praktikkens indhold, elevens fremmøde og udbytte af praktikken.

Børns Vilkår anbefaler, at bestemmelsen udvides til også at omfatte tilsyn med barnets trivsel i praktikforløbet. Dette indebærer tilsyn med, hvordan praktikforløbet understøtter barnets trivsel

samt bidrager til elevens alsidige udvikling i overensstemmelse med folkeskolens formål, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2 og Folkeskolelovens § 1.

Afbrudte forløb

Det er Børns Vilkårs opfattelse, at det bør fremgå af vejledningen, hvordan kommunen og skolen skal hjælpe barnet videre i enten et nyt praktikophold eller tilbage i folkeskolen, hvis et praktikophold ophører før tid.

Høringssvar

STUK.CF@stukuvvm.dk og karina.nicolaisen@stukuvvm.dk

Emnefelt: Ungdomsuddannelsernes Vejlederforening – høringssvar – høring over bekendtgørelse juniormesterlære

Ungdomsuddannelsernes Vejlederforening har følgende bemærkninger til det fremsendte høringsudkast

- Vi ønsker en afklaring af om hvorvidt Folkeskolelovens § 33 stk 4 er påvirket af forslaget
- Endvidere bør det forudsættes at praktikvirksomheden i forvejen eller i forbindelse med indgåelse af aftalen er godkendt til i øvrigt at indgå EUD-uddannelsesaftaler med elever/lærlinge
- Det bør indgå i beslutning om godkendelse af juniormesterlæreforløbet vil gøre det muligt for eleven senere at kunne opfylde overgangskrav til hovedforløb i almene fag for den konkrete uddannelse
- Vedr § 18 stk 3 finder vi det vigtigt at repræsentanter fra elevens praktiksted som minimum deltager i **dele af evalueringssamtalen**
- Endelig bør det fremgå om juniormesterlære-forløbet helt eller delvis erstatter erhvervsuddannelsens 1.skoleperiode

For Ungdomsuddannelsernes Vejlederforening

Lotte Klein formand og Benny Wielandt, næstformand

Styrelsen for Undervisning og
Kvalitet
Teglholmsgade 1
2450 København SV

Høring over udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære.

Klagenævnet for Specialundervisning har ingen bemærkninger.

Venlig hilsen

Klagenævnet for Specialundervisning

20. december 2024

J.nr. 24-127644

Cpr.nr.

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr.:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid - reception:
man-fre kl. 9.00-15.00

Åbningstid - telefon:
man-tir kl. 9.00-15.00
ons lukket
tor-fre kl. 9.00-15.00

22/1 2025

Att. **Styrelsen for Undervisning og Kvalitet**

Fremsendt på mail til STUK.CF@stukuvn.dk

Hermed fremsender FADD høringssvar vedr.: **Bekendtgørelse om juniormesterlære**

FADD (Foreningen af Døgn- og Dagtilbud for udsatte børn og unge) takker for lejligheden for at afgive høringssvar i forhold den ovenstående bekendtgørelse.

I FADD arbejder vores medlemmer med det specialiserede børne- og ungeområde. FADDs medlemmer er beskæftiget på det specialiserede dagområde, herunder skoler, og på hele spektret af børne- og ungehjem. Alt fra spædbørnehjem og familieindsatser til det højt specialiserede socialpsykiatriske område i regionerne. Vores medlemmer er selvejende, kommunale og regionale.

Vi kan støtter initiativet vedr. juniormesterlære for elever i 8. og 9. klasse. Dette baseres på den viden vi har om unge mennesker og de skoleforløb og muligheder vi bevidner i det nuværende system.

Vi kan se at en del af de unge vi har på vores behandlings- og specialundervisningstilbud og på specialundervisningstilbuddene på børn- og ungehjem, vil kunne profitere af juniormesterlære.

Det er væsentligt for FADD, at det sikres at muligheden for juniormesterlære også kan tilbydes til de unge der går på behandlings- og specialundervisningstilbud såvel som specialundervisningstilbud på et børn- og ungehjem. Netop på disse skoler rummer elever der vil have glæde af juniormesterlæremuligheden.

Hvis det ønskes at vi bidrager yderligere i forhold til etableringen juniormesterlære som nyt uddannelsestilbud, så deltager vi gerne i opfølgende aktiviteter.

Med venlig hilsen

Hanne Dalsgaard
Formand for FADD

Spørgsmål rettes til:
Tore Kargo
Chefkonsulent, FADD
2921 6840
tore@fadd.dk

Styrelsen for undervisning og kvalitet
Teglholmsgade 1
2450 Kbh SV

230125

44CHJ

Vedr. høring over udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære

Hermed bemærkninger fra HK Danmark til bekendtgørelsen:

Helt overordnet har HK en bekymring for, at juniormesterlæreordningen kan komme til at fortrænge fritidsjobbere og elever/lærlinge fra ordinære job og oplæringsforløb. Vi ser nemlig en risiko for, at en del af de unge i juniormesterlære i de relativt lange forløb vil komme til at udføre opgaver, der de facto kan sidestilles med ordinært lønarbejde. Hvordan man vil føre tilsyn med, at dette *ikke* sker, synes ikke tilfredsstillende belyst i bekendtgørelsen – ligesom HK ikke finder sig tryk ved, at bekendtgørelsen i tilstrækkelig grad kommer eventuelle overtrædelser af arbejdsmiljøreglerne i møde.

HK er desuden bekymret for, at juniormesterlæreordningen – en ordning, hvor en elev er i praktik og lærer, hvordan hverdagen er i en virksomhed – i virkeligheden kommer til at være en ordning, hvor en lang række elever alene kommer i et praktisk forløb på en erhvervsskole. Her vil den overordnede idé om, at juniormesterlæren giver eleven indblik i virkelighedsnære forhold på en arbejdsplads, være svær at leve op til.

Kapitel 1:

Ad. § 2 samt § 2 stk. 2

Det fremgår af § 2, at det påhviler forældrene at finde praktikplads i en virksomhed. Samtidig fremgår det af § 2 stk. 2, at kommunen tilbyder praktiske undervisningsforløb til elever uden en praktikplads.

Bør det ikke fremgå, hvordan en elev, som *ikke* har en praktikplads, kan optages i juniormesterlære/praktisk forløb? Først i § 12 antydes det, at en elev kan tilmelde sig et praktisk forløb, som ikke finder sted i en virksomhed, men det fremgår ikke, hvordan man tilmelder, hvilke forudsætninger, der skal være til stede for at komme i betragtning eller om eleven og dennes forældre gennemfører en samtale, hvor konsekvenserne af at indgå i juniormesterlære eller et praktisk forløb drøftes. (Her tænkes især på konsekvenserne for elevens videre uddannelsesforløb i ungdomsuddannelsessystemet, som begrænses ved optagelse i juniormesterlære eller et praktisk forløb).

Kapitel 2:

Ad. § 5 stk. 2

Da skolelederen alene kan/skal vurdere, om en virksomhed efterlever arbejdsmiljøreglerne ud fra, at virksomheden har oplyst, at man "har kendskab til og efterlever arbejdsmiljøreglerne" – og altså ikke en egentlig kontrol af arbejdsmiljøet i virksomheden - efterlades en risiko for, at en gruppe potentielt sårbare unge arbejder under forhold, der ikke lever op til arbejdsmiljøreglerne.

Ad. § 6 samt § 6 stk. 2

Jf. § 6 stk. 2 påhviler det skolelederen at vurdere, om en virksomhed overholder arbejdsmiljøreglerne inden mesterlæreforløbet er igangsat. Det er HK's vurdering, at en skoleleder typisk ikke vil have forudsætninger for at vurdere en virksomheds arbejdsmiljø – og slet ikke *inden* et juniormesterlæreforløb er påbegyndt. Der bør derfor bl.a. indføres et stk. 3, som giver skolelederen mulighed for at uddelegere vurderingen af virksomheden arbejdsmiljø til anden side.

Ad. § 8 6)

Da juniormesterlæreforløbet erstatter/supplerer en del af undervisningen i udvalgte fag i folkeskolen og dermed også disse fags videns- og færdighedsmål, samt at et gennemført juniormesterlæreforløb er adgangsgivende direkte til en erhvervsuddannelse efter afsluttet grundskole, bør praktikaftalen som udgangspunkt indeholde mere end blot "forventninger til elevens udbytte af praktikken". Det bør med andre ord fremgå af aftalen, hvilke læringsmål, der gælder for eleven i det enkelte praktikophold.

Opfyldelse af læringsmålene bør indgå i evalueringssamtalen, som er nævnt i § 18.

Ad. § 9 stk. 2

I stk. 2 fremgår det, at en virksomhed kan bringe en praktikaftale til ophør. HK kan være bekymret for, at en elev kan udsættes for en række afbrudte forhold, hvis ikke det fremgår, under hvilke forudsætninger en virksomhed kan afbryde aftalen.

Kapitel 3:

Ad. § 13 stk 2.

Med samme argument som anført i kommentaren til § 8 bør det fremgå hvilke læringsmål, der gælder for eleven i et praktisk forløb.

Med venlig hilsen

Christoffer Jørgensen
Uddannelsespolitisk chefrådgiver
HK Danmark

Fra: "Palle Rom" <pr@skaf-net.dk>
Sendt: 14. januar 2025 14:55:23
Til: "Center for Folkeskole" <STUK.CF@stukuvvm.dk>
Emne: Bemærkninger fra Lærernes Centralorganisation til Høring over udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære
Bilag: Høringsbrev.pdf, Høringsliste.pdf, Udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære.pdf

Til Børne- og Undervisningsministeriet
Center for Folkeskole
Sendt til STUK.CF@stukuvvm.dk
Att. Karina Nicolaisen

Lærernes Centralorganisation, LC, har ikke indholdsmæssige bemærkninger til selve bekendtgørelsen om juniormesterlærer, men peger på, at der i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse (<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2024/145>) og i lov om institutioner for forberedende grunduddannelse (<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2022/836>) i institutionernes formål og opgaver bør indskrives en hjemmel til, at institutionerne kan indgå driftsaftaler med kommunerne om praktiske undervisningsforløb som en del af juniormesterlæren.

Svarende til det der i dag fremgår af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse § 1, 4. punktum om at "En institution, der udbyder erhvervsuddannelse, kan indgå overenskomst med en kommunalbestyrelse om at udbyde valgfag for elever på 7.-9. klassetrin og varetage visse valgfag, forløb og aktiviteter på folkeskolerne og om at varetage 10. - klasseundervisning, jf. folkeskoleloven. Samt efterfølgende 5. punktum.

Afslutningsvist vil LC for god ordens skyld gøre opmærksom på, at dele af erhvervsskoleområdet ikke konsekvent anvender betegnelsen praktikpladser (udkastets § 2), men også anvender begrebet elevplads. Det gælder Social- og Sundhedsområdet samt dele af det klassiske handelsskoleområde.

Vh
Palle
Med venlig hilsen

Palle Rom

CFU - Centralorganisationernes Fællesudvalg

Niels Hemmingsens Gade 10, 4.
1153 København K

Mobiltelefon 30717456
Mail: pr@skaf-net.dk

Fra: "1 - ERST Høring" <hoering@erst.dk>
Sendt: 23. januar 2025 11:02:44
Til: "Center for Folkeskole" <STUK.CF@stukvm.dk>
Emne: Erhvervsstyrelsens høringssvar vedr. bekendtgørelse om juniormesterlære (ERST
Sagsnr: 2025 - 266)

Kære Modtager i Styrelsen for undervisning og Kvalitet

Hermed Erhvervsstyrelsens høringssvar vedr. nedenstående høring.

Høringssvar vedrørende bekendtgørelse om juniormesterlære

Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR) har fundet bekendtgørelsesudkastet på høringsportalen.

OBR har følgende vurdering af udkastets administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Administrative konsekvenser

OBR vurderer, at bekendtgørelsesudkastet medfører administrative konsekvenser i form af omkostninger for erhvervslivet, såfremt virksomheder vælger at tage en elev i juniormesterlære. Det vurderes, at de administrative konsekvenser ikke overstiger bagatelgrænsen for forelæggelse for Regeringens økonomiudvalg på 4 mio. kr., hvorfor de ikke kvantificeres nærmere.

Kontaktperson vedrørende ovenstående bemærkninger:

Kamilla Karina Jensen
Fuldmægtig
Tlf. direkte 35291067
E-post KamJen@erst.dk

Med venlig hilsen

Annette Pia Andersen

ERHVERVSSTYRELSEN
Bedre Regulering

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Telefon: +45 35291000
Direkte: +45 35291653
E-mail: anpian@erst.dk
www.erhvervsstyrelsen.dk

ERHVERVSMINISTERIET

Erhvervsstyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Læs mere om formål og lovgrundlag for databehandlingen på erhvervsstyrelsen.dk.

Hvis du sender følsomme oplysninger, opfordrer vi til, at du bruger din digitale postkasse på [Virk](#).

Fra: "Sophie Moestrup Kristensen" <somk@ufm.dk>
Sendt: 10. januar 2025 10:28:12
Til: "Center for Folkeskole" <STUK.CF@stukuvn.dk>
Emne: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen – høringssvar - høring over bekendtgørelse om juniormesterlære (Id nr.: 779301)

Kære Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen takker for høring over udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære. Styrelsen har ingen bemærkninger hertil.

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen opfordrer Styrelsen for Undervisning og Kvalitet til at informere professionshøjskolerne om ordningen med juniormesterlære, så underviserne på valgfaget uddannelse og job på læreruddannelsen kan blive orienteret om ordningen.

Med venlig hilsen

Sophie Moestrup Kristensen
Fuldmægtig
Center for Videregående Uddannelser
Direkte telefon: +45 7231 8557
E-mail: somk@ufm.dk

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
Telefon: +45 35446200
E-mail: ufs@ufm.dk
www.ufm.dk

Fra: "Søren Hanmann Larsen" <shl@ungdomsskoleforeningen.dk>
Sendt: 24. januar 2025 11:43:50
Til: "Center for Folkeskole" <STUK.CF@stukuvvm.dk>
Emne: Ungdomsskoleforeningen - Høringssvar – høring over bekendtgørelse juniormesterlære.

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.

Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Børne- og Undervisningsministeriet
STUK
STUK.CF@stukuvvm.dk

Vedr.: Ungdomsskoleforeningen - Høringssvar – høring over bekendtgørelse juniormesterlære.

Ungdomsskoleforeningen takker for muligheden for at blive hørt i denne høringsrunde over juniormesterlæreren (JML). Overordnet set bakker Ungdomsskoleforeningen fortsat op om forslagets intentioner om mulighed for mere praktisk orienteret undervisning for de ældste elever i grundskolen, men måske skulle man i højere grad tænke udskoling, altså 7.-9. kl. fremfor den klassiske inddeling med overbygning, som udgør 8.-9. årgang. Skoletræthed og behov for mere praktisk læring materialiserer sig ofte før.

Hvis vi allerede fra august i indeværende år, vil være klar med kvalitetstilbud, er det vigtig, at kvalitetsprogrammets udmøntning holder fast i principperne om kommunal frisættelse og fleksibilitet til at organisere rammerne med brug af alle institutioner i den enkelte kommunes skolevæsen. Ungdomsskolerne har i mange kommuner en lang erfaring med denne diverse gruppe af unge, som har behov en mere praksisorienteret tilgang for at nå i mål med uddannelse og job.

Derfor vil vi kraftigt opfordre til at indbygge denne fleksibilitet, ved at åbne for at undervisningsforløb også kan tage udgangspunkt i Folkeskolelovens § 33,3 og ikke kun § 9 a,4, som der er lagt op til. Det vil give kommuner frihed til også at involvere kommunale ungdomsskoler i at understøtte Folkeskolerne de steder, hvor det lokalt giver mening. Et eksempel herpå kunne være Solrød Kommune, hvor et forløb, der flugter pædagogisk nærmest 1:1 med tankerne i JML gennem

flere år har været gennemført i regi af ungdomsskolen. Det bør kunne fortsætte uden kommune, folkeskole og ungdomsskole skal bruge ressourcer på at omorganisere.

Søgningen til JML vil uden tvivl variere fra kommune til kommune, alt efter demografisk sammensætning og størrelse. Vi kunne frygte, at i nogle kommuner vil det blive en udfordring at opnå en kritisk masse til at skabe praktiske undervisningsforløb med kvalitet til de unge, der ikke af egen eller forældres drift ikke finder en praktikplads i erhvervslivet. Også her også her opfordrer vi til mest mulig fleksibilitet i krav til organiseringen, uden at man af den grund går på kompromis med indholdet. Kun ved en fælles indsats vil vi kunne løfte og tilgodese alle unges forskellige behov.

Mange hilsner

Mikkel Holst Villadsen
Bernhardt
Kst. formand for bestyrelsen
mivi@kolding.dk
[dk](mailto:mivi@kolding.dk)

Jesper
Sekretariatschef
[jb@ungdomsskoleforeningen.](mailto:jb@ungdomsskoleforeningen.dk)

F://

Søren Hanmann Larsen

Konsulent
Ungdomsskoleforeningen
Lumbyvej 19D, 5000 Odense C
Tlf. 66 149 149 · Direkte: 65 47 21 96
shl@ungdomsskoleforeningen.dk

Fra: "Christina Dalby Nielsen" <CDN@tradium.dk>
Sendt: 22. januar 2025 11:59:51
Til: "Center for Folkeskole" <STUK.CF@stukuvn.dk>
Emne: Christina Dalby Nielsen - høringssvar - høring over bekendtgørelse juniormesterlære

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.

Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Til rette vedkommende

Jeg ønsker at rette opmærksomhed mod Bekendtgørelsen for juniormesterlærer, kapitel 1, §4: *Skolens leder tilrettelægger juniormesterlære. Tilrettelæggelsen indebærer beslutning om, hvilke fag, emner m.v., der udover dansk og matematik indgår i ordningen, og på hvilke dage praktik og praktiske undervisningsforløb skal foregå.*

Det, jeg vil påpege, er vigtigheden af, at elevens juniormesterforløb bliver tilrettelagt således, at der tages højde for, hvilke krav der ligger i den erhvervsuddannelse, som juniormesterlæreforløbet er rettet imod. Fx en elev i en virksomhed indenfor smedefaget. Her vil det være problematisk, hvis eleven ikke modtager undervisning i fysik/kemi i 8. og 9. klasse, da Fysik på E-niveau er et overgangskrav mellem grundforløb og hovedforløb. En elev, der ikke har modtaget undervisning i dette fag i grundskolen, har nogle meget svære forudsætninger for at kunne gennemføre dette overgangskrav på grundforløbet.

I det hele taget vil det være til elevernes fordel, hvis de, ud over undervisning i dansk og matematik, har modtaget undervisning i fysik/kemi og engelsk i hele udskolingsperioden, da disse fag ofte forekommer i erhvervsuddannelserne som overgangskrav eller med beståelseskrav i hovedforløbet. En elev, der ikke har modtaget undervisning i disse fag i grundskolen, har svære betingelser for at tage en erhvervsuddannelse, hvori disse fag indgår.

Det betyder ikke nødvendigvis en ændring i bekendtgørelsesteksten, men som minimum, at der gøres opmærksom på dette i vejledningen til bekendtgørelsen.

Venlig hilsen
Christina Dalby Nielsen
uddannelsesvejleder

Blommevej 40 - 8930 Randers NØ
Telefon +4570111010
[Send sikkert til Tradium](#)

Mobil +4541880180

Fra: "Christian Bille-Sandø" <cbs@rigsrevisionen.dk>
Sendt: 21. januar 2025 15:58:36
Til: "Center for Folkeskole" <STUK.CF@stukuvn.dk>
Emne: Høringssvar vedr. bekendtgørelse om juniormesterlære

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Styrelsen har 13. december 2024 sendt bekendtgørelse om juniormesterlære i høring.

Ministeriernes forpligtelse til at høre Rigsrevisionen er fastlagt af rigsrevisorloven, §§ 7 og 10 (Lovbekendtgørelse nr. 101 af 19/01/2012) og angår revisions- og/eller regnskabsforhold, der kan have betydning for Rigsrevisionens opgaver.

Vi har gennemgået bekendtgørelsen og kan konstatere, at den ikke omhandler revisions- eller regnskabsforhold i staten eller andre offentlige virksomheder, der revideres af Rigsrevisionen.

Vi har derfor ikke behandlet henvendelsen yderligere.

Med venlig hilsen

Christian Bille-Sandø
Specialkonsulent

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

Landgreven 4
DK-1301 København K

Tlf. +45 33 92 84 00
Dir. +45 33 92 86 50
cbs@rigsrevisionen.dk

www.rigsrevisionen.dk

Læs om Rigsrevisionens behandling af personoplysninger [her](#)

Bekræft venligst, at denne e-mail er modtaget.
Please confirm receipt of this e-mail.

Fra: "Kristian Holmstrup Kock" <khkoc@frederikssund.dk>
Sendt: 23. januar 2025 14:34:05
Til: "Center for Folkeskole" <STUK.CF@stukuvn.dk>
Emne: Høring over bekendtgørelse 'Juniormesterlære'

Kære STUK

UU Frederikssund mener at bekendtgørelsesudkastet grundlæggende er godt, dog har vi en enkelt bekymring i forhold til Kapitel 1, §2

Kapitel 1, §2: Det påhviler eleven og forældrene at finde en praktikplads i en virksomhed og indgå en praktikaftale.

Vi mener at det er en udfordring, at det er elever og forældre som selv skal tilvejebringe en praktikaftale. Det er ikke alle elever og forældre som har ressourcer til dette og måske særligt ikke de elever/forældre, som er i målgruppen for Junior-mesterlære.

Venlig hilsen

Kristian Holmstrup Kock
Leder Ungeliv

Center for Kultur, Fritid og Ungeliv
Odinsvej 4D
3600 Frederikssund
24693704

FREDERIKSSUND
KOMMUNE

Send sikker post til UU Frederikssund:
UU.frederikssund.dk

KL's Høringssvar vedr. bekendtgørelse om juniormesterlære

KL har den 13. december 2024 modtaget høring vedr. bekendtgørelse om juniormesterlære.

KL afgiver høringssvar med forbehold for politisk behandling.

KL tager desuden forbehold for, at ministeriets ændringer af bekendtgørelsesudkastet kan afføde yderligere bemærkninger til bekendtgørelsen. KL opfordrer derfor til, at KL inddrages i det videre arbejde frem mod en endelig bekendtgørelse.

Generelle bemærkninger

KL er enig i intentionen om at imødekomme flere elevers behov for en mere praksisrettet skole og i at øge mulighederne for at tilbyde særligt tilrettelagte forløb for elever med behov.

Det er desuden KL's klare anbefaling, at bekendtgørelsen og efterfølgende vejledninger mv. lægger op til størst mulig lokal fleksibilitet. Som eksempel herpå kan nævnes muligheden for lokalt at beslutte, at almenundervisningen kan henlægges på den lokale ungdomsskole.

KL bemærker, at det i bekendtgørelsen ikke fremgår tydeligt, hvornår juniormesterlæreordningens tilrettelæggelse mv. er skolelederens ansvar, og hvornår det er kommunalbestyrelsens ansvar, fx i forhold tilsynsopgaven. Det gælder eksempelvis ligeledes, hvorvidt kommunalbestyrelsen kan rammesætte skolelederens mulighed for at tilbyde fag ud over dansk og matematik, eller at ordningen i en kommune fx altid også omfatter engelsk og fysik/kemi.

KL opfordrer til, at det i bekendtgørelsen gøres tydeligt, at skolelederens tilrettelæggelse af juniormesterlæreordningen sker inden for de af kommunalbestyrelsen fastsatte rammer, jf. folkeskolelovens §40, herunder m.h.t. udbud af fag, godkendelser og tilsyn, og at dette tydeligt fremgår af bekendtgørelsen.

KL er optaget af, at elever i juniormesterlæreordningen under praktikken og/eller den praktiske del af undervisningen er under ordentlige forhold. Det er afgørende, at kommunerne har de nødvendige redskaber og ressourcer, så kommunen kan leve op til de krav, der stilles i forhold til elevernes sikkerhed mv. samt mulighed for at føre tilsyn med virksomheder og institutioner, som har elever i praktik eller praksisrettet forløb.

Dato: 16. januar 2025

Sags ID: SAG-2025-00189
Dok. ID: 3534583

E-mail: KAGH@kl.dk
Direkte: 3370 3365

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 5

KL opfordrer til, at Børne- og Undervisningsministeriet sikrer, at rammerne for juniormesterlæreordningen understøtter elevernes sikkerhed og udvikling.

Konkrete bemærkninger til bekendtgørelsens kapitler

Kapitel 1: Formål og organisering

KL bakker op om, at praktikken og det praktiske forløb understøtter folkeskolens formål. Det fremstår uklart i bekendtgørelsen, hvordan denne intension efterleves.

Frister

Det er positivt, at det er kommunalbestyrelsen, der kan fastsætte frister for, hvornår en elev senest skal have tilmeldt sig juniormesterlære for at have krav på at deltage i ordningen i 8. eller 9. klasse i det pågældende skoleår. KL læser samtidig bestemmelsen sådan, at man også efter fristen kan vælge at tilbyde elever, som ønsker det, et juniormesterlæreforløb, hvis kommunen fx vurderer, at den har kapacitet hertil.

Det undrer KL, at bekendtgørelsen ikke omfatter bestemmelser vedr. kommunalbestyrelsens mulighed for at sætte frister for, hvornår en elev kan framelde sig sin juniormesterlæreordning m.h.p. tilbagevenden til almenundervisningen, sådan som folkeskolelovens §9a, stk. 7 ellers giver mulighed for. KL bemærker, at elevers eventuelle frafald fra juniormesterlære og tilbagevenden til almenskolen bør tilrettelægges ud fra lokale forhold og en konkret pædagogisk vurdering af den enkelte elev og i dialog med eleven og elevens forældre. Det vil i den forbindelse være væsentligt f.s.v.a. juniormesterlære-elever, der framelder sig på 9. klassetrin, at en kommune kan afvise en elevs deltagelse i folkeskolens prøver ud over de prøver, som eleven var planlagt til at deltage i, i regi af juniormesterlæreordningen. Disse elever bør kunne afslutte folkeskolen med et juniormesterlæreeksamensbevis.

Tilrettelæggelse og skema

Det fremgår af lovbemærkninger til folkeskolelovens §9a, at forslaget betyder, "at i de tilfælde, hvor eleven bliver i sit klassefællesskab, vil skemaet for hele klassen skulle tage højde for eleven i juniormesterlære. Dette kan i praksis betyde, at de tre-fire dage om ugen, hvor eleven er i skole, skal hele klassen have ugens samlede matematik- og dansktimer, og evt. andre fag, som eleven i juniormesterlæreforløb undervises i."

Det fremgår desuden af lovbemærkningerne, at "undervisningen i den reducerede fagrække, der som minimum omfatter dansk og matematik, vil skulle have et omfang så fagenes mål og kravene ved prøverne kan opfyldes."

Ovenstående to uddrag skaber usikkerhed m.h.t., hvordan og i hvilket omfang skolen kan opfylde folkeskolelovens §18 om undervisning i tværgående emner og problemstillinger. Må dansk og matematik fx ikke indgå i den tværgående undervisning på dage, hvor juniormesterlæreeleverne er i praktik? Må fag, som juniormesterlæreelever ikke modtager undervisning i, indgå i tværfaglige forløb, de dage, hvor juniormesterlæreeleverne modtager undervisning i klassen?

Dato: 16. januar 2025

Sags ID: SAG-2025-00189
Dok. ID: 3534583

E-mail: KAGH@kl.dk
Direkte: 3370 3365

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 5

Det er KL's forståelse af intentionen om, at juniormesterlæreelever som udgangspunkt bliver i deres stamklasse, afspejler en opfattelse af, at det er i elevens tarv at understøtte elevens tilknytning til sin klasse ved at følge klassens undervisning de dage, hvor juniormesterlæreeleverne ikke er i praktik eller i praktiske forløb.

Skolerne får efter KL's opfattelse bedst mulighed for at indfri den intention, hvis kravene til fagenes timetal og fagenes mål, bortset fra i fagene dansk og matematik, gøres så lempelige som muligt for elever i juniormesterlæreordning. I modsat fald vil kravene til skemalægning og evt. imødekomme af individuelle behov blive besværliggjort og hindre andre intentioner i folkeskoleloven, herunder forhold vedr. undervisning i tværgående emner og problemstillinger, åben skole aktiviteter, en varieret og fleksibel skoledag mv.

Af bemærkningerne til lovforslaget til folkeskolelovens §9a fremgår også, at "Det bemærkes, at dette ikke afskærer skolelederens mulighed for at tilrettelægge individuelle ordninger for enkelte elever, hvis eleven har behov for det."

Det er uklart, hvad der ligger i uddraget ovenfor, og KL kan ikke se, at det er beskrevet i bekendtgørelsesudkastet, og opfordrer til, at det uddybes, hvilke muligheder og intentioner lovbemærkningen beskriver, og at det medtages i bekendtgørelsen.

Kapitel 2: Praktik i virksomhed og praktikaftaler

I §5, stk. 2 i bekendtgørelsesudkastet benyttes ordet "supplere". KL anbefaler, at det nærmere angives, om der her menes supplere inden for de fag mv., som eleven modtager almenundervisning i, eller om ordet supplere benyttes i betydningen, noget der ligger uden for de pågældende fag mv.?

KL undrer sig over, at beskrivelsen af kravene til praktikkens indhold adskiller sig fra kravene til de praktiske forløb, jf. forskellen i ordlyd § 5, stk. 2 og § 10, stk. 1 – 5. Det er på det foreliggende grundlag KL's vurdering, at bestemmelserne bør have samme ordlyd.

Praktikaftaler

KL opfordrer til, at bekendtgørelsen tydeliggør, hvem der har ansvar for at udarbejde praktikaftalen og de forskellige dele, den består af.

KL læser det som, at forældrene har ansvaret for, at der foreligger en praktikaftale med det indhold, som er fastsat i § 8, og at skolelederen på baggrund af oplysningerne i praktikaftalen vurderer, om aftalen lever op til bestemmelserne i § 5, stk. 1 og 2. Det er KL's forståelse, at der heri ligger, at skolelederen bl.a. skal vurdere om § 8's pkt. 5 og 6 lever op til folkeskolens formål og supplerer folkeskolens fag, emner mv.

Det fremgår ikke af bekendtgørelsen, om praktikpladsaftalen skal indeholde en beskrivelse af, hvordan praktikken understøtter folkeskolens formål, samt hvem der i givet fald skal tilvejebringe og udarbejde disse informationer til efterfølgende vurdering af skolelederen.

Dato: 16. januar 2025

Sags ID: SAG-2025-00189
Dok. ID: 3534583

E-mail: KAGH@kl.dk
Direkte: 3370 3365

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 5

I §5, stk. 2 og efter § 8, punkt 9, skal praktikaftalen indeholde oplysninger om virksomhedens arbejdsmiljøforhold mv, herunder at virksomheden efterlever arbejdsmiljøreglerne. KL undrer sig over, at det i de to bestemmelser fremgår som en forudindtagelse, at nogle virksomheder ikke efterlever arbejdsmiljøreglerne. På den baggrund opfordrer KL til, at ministeriet klargør, hvad hensigten bag delen "og efterlever" er.

KL hæfter sig også ved, at det af § 5, stk. 2 fremgår, at skolelederen for at kunne godkende en praktikaftale, bl.a. skal sikre sig, at virksomheden har oplyst, at den har kendskab til og efterlever arbejdsmiljøreglerne. Dette er efter KL's opfattelse et begrænset grundlag at stå på i forhold til at sikre sig, at eleverne har et undervisnings- og arbejdsmiljø, der lever op til reglerne. Det er samtidig KL's udgangspunkt, at en vurdering af sikkerheds- og arbejdsforholdene mv. på en virksomhed ligger udenfor skoleledernes kompetenceområde at vurdere.. Hvordan begge hensyn varetages, bør efter KL's opfattelse beskrives nærmere af hensyn til elevernes sikkerhed og af hensyn til skolelederens og kommunalbestyrelsens mulighed for at løfte sit ansvar m.h.t. at leve op til kravene i lovgivningen.

Der henvises i § 17 til lov om arbejdsskadesikring, når elever deltager i praktisk undervisningsforløb på en institution for erhvervsrettet eller forberedende grunduddannelse. KL forudsætter, at elever i praktik i en virksomhed tilsvarende er omfattet af lov om arbejdsskadesikring.

KL opfordrer til, at der er en opmærksomhed på reglerne for unge i fritidsjob og reglerne for elever i juniormesterlære med henblik på at reducere kompleksiteten for arbejdsgivere, der både ansætter unge i fritidsjob og har unge i juniormesterlære.

KL anbefaler, at bekendtgørelsen også omfatter bestemmelser, som angiver evt. krav om indhentning af børneattester, og hvem der har ansvaret herfor.

KL finder det positivt, at det er præciseret, at der skal kunne udveksles oplysninger om eleven mellem skole og virksomhed, herunder personoplysninger, da det kan være afgørende for, at eleven får et vellykket juniormesterlære forløb i virksomheden.

Tilsyn

KL noterer sig, at det af lovbemærkningerne til folkeskolelovens bestemmelser om juniormesterlæreordningen anføres, at "der vil skulle føres løbende tilsyn med virksomhedspraktikker, hvilket forventeligt vil kræve et besøg årligt på virksomheden." Det fremgår også, at "tilsynsforpligtelsen omfatter både de fysiske rammer om praktikken og de praktiske undervisningsforløb og elevens fremmøde og udbytte af undervisningen."

Kapitel 3: Praktiske undervisningsforløb og rammer for driftsoverenskomst De praktiske undervisningsforløb og praktik

KL undrer sig over, hvorfor formålet med juniormesterlære defineres yderligere for de praktiske undervisningsforløb, jf. § 10, stk. 2, og hvorfor bestemmelsens ordlyd ikke også anvendes som formål med praktikken.

Tilsyn

Ligeledes undrer KL sig over, hvorfor der er forskel i formuleringerne om, hvem der kan føre tilsynet. I § 16 i kapitlet om praktiske undervisningsforløb

Dato: 16. januar 2025

Sags ID: SAG-2025-00189
Dok. ID: 3534583

E-mail: KAGH@kl.dk
Direkte: 3370 3365

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 5

står, at det kan samles på en eller flere personer. Det fremgår ikke, at det er en mulighed i § 9 om tilsynet med elever i praktik. Det bemærkes, at det i lovbemærkningerne til folkeskolelovens §9a fremgår, at skolelederne i en kommune kan aftale, at tilsyn med en virksomhed kan føres af en skoleleder på vegne af de øvrige skoleledere, som har en elev i praktik på den pågældende virksomhed.

KL opfordrer til, at kommunen kan indgå driftsoverenskomster på tværs af kommuner. Mindre kommuner kan blive udfordret i forhold til kapacitet og ressourcer.

Dato: 16. januar 2025

Sags ID: SAG-2025-00189
Dok. ID: 3534583

E-mail: KAGH@kl.dk
Direkte: 3370 3365

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 5

Styrelsen for Undervisnings og Kvalitet
Teglholmsgade 1
2450 København SV

København den 24. januar 2025

Høring over udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære

Danske SOSU-skoler og Danske SOSU-skoler - Bestyrelserne kvitterer hermed for muligheden for at afgive høringssvar i høring over udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære.

Foreningerne ser meget positivt på forslaget om at give unge i udskolingen en mulighed for at afslutte folkeskolen med en mere praktisk orienteret skolegang. Der er dog en generel bekymring om, at ordningen kommer til at fremstå som en mulighed for primært de skoletrætte drenge, der vil arbejde med håndværks eller fremstillingsfag. Derfor anbefales det, at et skærpet fokus i arbejdet med at få bredt perspektivet ud til flere uddannelsesområder - uafhængigt af køn.

Muligheden for juniormesterlære og praktikforløb afhænger i høj grad af at forældre indtager en meget aktiv forælderrolle. På SOSU-området ser foreningerne en mulighed for at juniormesterlære kan anvendes i kombination med spireordningen. Dette kan evt. bidrage til at fremme de unges mulighed for at sikre sig praktikaftaler, der lever op til kravene i bekendtgørelsen og som dermed kan opnå den nødvendige godkendelse. For at fremme ensartede vilkår for godkendelser kan det være en fordel, at der også bliver udarbejdet kommunale visioner/ambitioner for anvendelse af denne ordning.

Foreningerne noterer sig desuden med tilfredshed, at skolerne i driftsoverenskomsterne - jf. udkastets § 12 - får en mulighed for at aftale det maksimale antal elever i praktiske undervisningsforløb, der afvikles på erhvervsskolerne.

Herudover har foreningerne ingen bemærkninger til det fremsendte udkast til bekendtgørelse.

Med venlig hilsen
På foreningernes vegne
e.b.

Michael Kümmel
chefkonsulent

Høringssvar til udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Teglholmsgade 1

2450 København SV

Generelle bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære

Danske Skoleelever takker for muligheden for at give bemærkninger til høring over udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære. Danske Skoleelever mener, at juniormesterlærers intention om at skabe en mere praktisk orienteret skoledag med mere motivation er vigtig. Alligevel har vi nogle bekymringer omkring, som vi i nedenstående vil uddybe.

Bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære

Det bør fremgå af bekendtgørelsen, at eleven har fortrydelsesret samt mulighed for tilknytning til klassefællesskabet

I Danske Skoleelever undrer vi os over, hvad proceduren er for de elever, der fortryder deres juniormesterlære praktikaftale. Vi er bekymrede for, at det ikke er muligt for elever at fortryde deres praktikaftale og så komme tilbage til klassen og den normale undervisning i stedet for et praktisk undervisningsforløb, jf. § 2, stk. 2. Vi mener, at man som elev – særligt når juniormesterlære iværksættes for første gang – skal kunne fortryde sin praktikaftale. Ingen elever skal føle, at de er fanget i et valg eller være bange for at indgå i et juniormesterlære forløb, fordi der ikke er mulighed for at fortryde. Derfor opfordrer Danske Skoleelever til, at det af § 8. i udkastet til bekendtgørelsen skal fremgå, at eleven har fortrydelsesret, og har mulighed for at vende tilbage til undervisningen på skolen. Samtidig mener vi også, at skolernes ansvar for, at eleven kan blive genintegreret i klasse- og læringsfællesskabet, bør skrives tydeligere frem. Et tilvalg af en praktisk orienteret skoledag må ikke blive et fravalg af klassefællesskab. I Danske Skoleelever er vi bekymrede for, at juniormesterlære bliver forbeholdt et mindretal af elever, der risikerer at være fraværende i klassefællesskabet flere dage om ugen. Vi gør derfor opmærksom på, at dagene på ugen og forløbet bør tilrettelægges, så eleven har de bedste forudsætninger for en stærk, fast tilknytning til

klassefællesskabet – eksempelvis ved at placere praktikforløbet i forbindelse med valgfag, fagdage mv.

Vejledning til juniormesterlære

Danske Skoleelever vil gerne gøre opmærksomhed, at kommunes UU-vejledere, lærere og andre relevante aktører bør modtage tilstrækkelig information om juniormesterlære, så indsatsen målrettes elever, der kan lykkes og trives i et juniormesterlæreforløb. Samtidig mener vi også, at det er vigtigt, at alle elevtyper kan række hånden op og ønske juniormesterlære. Juniormesterlære må ikke blive et tilbud, der udelukkende er for elever, som ikke trives fagligt eller socialt. Det er derfor vigtigt, at aktørerne omkring eleven kan give en objektiv vejledning og er tilstrækkeligt bekendt med juniormesterlæres formål.

Danske Skoleelever står til rådighed ved ønske om uddybelse af ovenstående. Kontakt formand@skoleelever.dk.

Med venlig hilsen,

Caroline Helene Hermansen

Formand for Danske Skoleelever

København den 23. januar 2025

Høring over udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære

LOS takker for muligheden for at kommentere på udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære.

1. Generelle bemærkninger

LOS finder det overordnet set positivt, at man ønsker at gøre det muligt at være i grundskolen på forskellige måder, også hvis man som elev har behov for en mere praktisk skolegang. LOS har dog en række generelle bemærkninger til bekendtgørelsen.

Først og fremmest er behandlings- og specialundervisningstilbud og specialundervisningstilbud på børne- og ungehjem (herefter fællesbetegnelse: specialundervisningstilbud) ikke nævnt i bekendtgørelsen, hvorfor LOS skal gøre opmærksom på, at disse typer undervisningstilbud er omfattet af folkeskoleloven og derfor også af juniormesterlærerordningen. Det er derfor en udfordring, at det ikke bliver tydeliggjort i bekendtgørelsen, hvordan rammerne for juniormesterlærerordningen skal være for disse typer af skoler.

LOS bemærker endvidere, at der flere steder i bekendtgørelsen står "kommunalbestyrelsen". LOS vil opfordre til, at det udfoldes, hvad der menes, når der står kommunalbestyrelsen. Henvises der f.eks. til beliggenhedskommunen for specialundervisningstilbuddet, til bopælskommunen for eleven eller til anbringende kommune? Det er væsentligt at tydeliggøre, hvilken kommune der skal føre tilsyn m.v., så det ikke ender med, at undervisningstilbuddene, og i sidste ende eleverne, kommer i klemme. LOS vil derfor anbefale, at det i bekendtgørelsen tydeliggøres, hvordan juniormesterlærerordningen skal fungere og tilrettelægges, når du er elev på et specialundervisningstilbud.

LOS er derudover bekymret for, at juniormesterlæreordningen kan medføre situationer, hvor elever, der har behov for et andet skoletilbud, ikke bliver henvist hertil, men i stedet starter i juniormesterlæreordningen. LOS finder, at det vil være dybt kritisabelt, hvis man af økonomiske årsager frarøver nogle elever muligheden for at afslutte folkeskolen med den rette støtte i det rette skoletilbud, og i stedet tilbyder disse elever at starte i juniormesterlæreordningen. LOS ønsker derfor, at det tydeliggøres, hvordan man vil sikre, at alle elever får det rette skoletilbud, og at det alene er de elever, hvor juniormesterlæreordningen er det rette for dem, der bliver en del af ordningen.

2. Vedr. praktik i en virksomhed, jf. bekendtgørelsens kap. 2

Det fremgår af bekendtgørelsens § 2, stk. 1, at det påhviler eleven og forældrene at finde en praktikplads i en virksomhed og indgå aftale om en praktikplads. LOS vil hertil gøre opmærksom på, at det kræver en del ressourcer hos både elev og forældre at finde en praktikplads. LOS kan være bekymret for, at det bliver for svært at finde en praktikplads for de elever, der ikke har mulighed for at få hjælp af forældre eller andre omsorgspersoner. LOS vil derfor opfordre til, at det tydeliggøres, hvordan elever, forældre og andre omsorgspersoner skal vejledes og oplyses omkring ordningen, samt hvordan skolen kan hjælpe med at finde en praktikplads, hvis der er behov for dette.

Kommunalbestyrelsen skal derudover blandt andet føre tilsyn med elevens udbytte af praktikken, hvilket LOS formoder, ligeledes gør sig gældende for specialundervisningstilbuddene. LOS ønsker det derfor tydeliggjort, hvem kommunalbestyrelsen er i denne sammenhæng, og herunder om praktikpladsen kan være beliggende i en anden kommune end den kommune, hvor undervisningstilbuddet er beliggende.

3. Vedr. praktiske undervisningsforløb, jf. bekendtgørelsens kap. 3

LOS finder, at det bør tydeliggøres i bekendtgørelsen, om elever alene har mulighed for at få tilbudt et praktisk undervisningsforløb, såfremt de ikke har en godkendt praktikplads, jf. § 2, stk. 2, eller om alle elever har mulighed for at vælge imellem en praktikplads eller et praktisk undervisningsforløb.

Det fremgår endvidere af bekendtgørelsen at kommunalbestyrelsen og en institution skal planlægge praktiske undervisningsforløb med indhold, der lever op til folkeskolens formål og supplerer den undervisning i folkeskolens fag og emner m.v., som eleven modtager undervisning i. LOS finder det uklart, hvordan dette i praksis skal fungere, herunder hvordan kommunalbestyrelsen og institutionen skal tilegne sig kompetencerne til at kunne sikre dette uden involvering af skole, lærere m.fl. LOS anbefaler derfor, at dette tydeliggøres.

Kommunalbestyrelsen skal desuden fastlægge rammer for indhold i de praktiske undervisningsforløb på en kommunal ungdomsskole, som skal understøtte formålet med de praktiske undervisningsforløb. LOS vil anbefale, at det tydeliggøres, hvordan dette skal fungere for specialundervisningstilbud, og derudover er LOS nysgerrig på, hvordan kommunalbestyrelsen skal tilegne sig den nødvendige viden for at løse denne opgave.

LOS kan være bekymret for, hvordan man vil sikre, at man succesfuldt sender elever fra 8. og 9. klasse ind på institutioner, herunder forbedrende grunduddannelse og erhvervsrettede uddannelser, som er institutioner med en anden målgruppe end grundskolen, herunder blandt andet elever der allerede har gennemført grundskolen. LOS vil anbefale, at man er opmærksom på forskellen i målgrupperne, herunder hvordan man vil sikre sig, at eleverne fra grundskolen bliver mødt i øjenhøjde, når der almindeligvis er tale om uddannelsesinstitutioner for ældre elever. Det er i forlængelse heraf væsentligt at nævne, at disse institutioner ikke er omfattet af folkeskoleloven og folkeskolens formål, hvorfor der skal sikres at institutioner har kendskab til disse, hvis man vil sikre sig overholdelse af dem.

Ved yderligere spørgsmål kan politisk chef Trine Schaldemose kontaktes på tsc@los.dk

Med venlig hilsen

Mads Roke Clausen

Direktør

Til
Børne- og Undervisningsministeriet
Styrelsen for undervisning og kvalitet

København den 22. januar 2025

Høring over udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære

Danmarks Vejlederforening takker for muligheden for at afgive høringssvar omkring udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære.

I forbindelse med bekendtgørelsen til juniormesterlære har vi følgende kommentarer:

Kap.1 §2:

”Det påhviler eleven og forældrene at finde en praktikplads og indgå en praktikaftale.”

Det er forventeligt, at en gruppe af de elever, som særligt vil kunne drage nytte af en juniormesterlæreordning vil have svært ved at opfylde dette, grundet forældres ressourcer og netværk – eller mangel på samme. Desuden vil en bekymring ift. dette også være, at man – helt naturligt – vil se efter noget man kender. Derved udnyttes ordningens potentialer for evt. at få udvidet sin mulighedshorisont ikke tilstrækkeligt, hvis dette udelukkende er en forældreopgave.

I stedet foreslår vi, at ”kommunalbestyrelsen” kan understøtte denne proces, for de elever som måtte have behov. Hermed vil en uddannelsesvejleder kunne knyttes til opgaven og understøtte ordningens potentialer i højere grad. Der ville hér medfølge større opgave til KUI-vejlederne tilknyttet den enkelte skole, og en anderledes fordeling af de kommunale økonomiske ressourcer kan være nødvendig, afhængig af opgavens omfang.

Kap. 2: Skolelederen har ansvar for at godkende, sikre opfølgning, afstemme forventninger m.m. for de elever, som har deres praktik i en virksomhed.

Og

Kap. 3, §16 stk. 2: ” Kommunalbestyrelsen kan udpege en eller flere skoleledere eller en anden ansat ved det kommunale skolevæsen med de fornødne kvalifikationer til at føre et samlet tilsyn med de praktiske undervisningsforløb.”

I de indledende dialoger, som har været lokalt, er det en stor bekymring for skolelederne, om de kan løfte den opgave i tilstrækkelig grad, som er beskrevet i kapitel 2.

En overvejelse kunne være, om det ville være hensigtsmæssigt at åbne for, at – som det beskrives muligt i kap. 3, §16 stk. 2 ift. forløb på andre institutioner, at kunne udpege en eller flere skoleledere eller en anden kompetent person – f.eks. en person forankret i uddannelsesvejledningen - til at stå for indsatsen, også når det drejer sig om praktiske forløb forankret i virksomheder. Hvis det var en person forankret i uddannelsesvejledningen, ville ordningens potentialer for at indgå som et led i en længere uddannelsesafklaring og forberedelse kunne udnyttes endnu mere optimalt.

Kap. 2, §6 stk. 3: ” Skolens leder kan afvise praktikaftalen på grund af økonomiske forhold, herunder uforholdsmæssigt store kommunale udgifter til befordring.”

Det vil være hensigtsmæssigt at uddybe, hvilke økonomiske forhold, der dækkes af kommunen. Udover befordring, kan det være arbejdstøj, sikkerhedssko mm. Derudover vil det også være hensigtsmæssigt at uddybe hvad henholdsvis forholdsmæssige og uforholdsmæssige udgifter indebærer.

Med venlig hilsen
på Bestyrelsens vegne

Karina Meinecke
Formand

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Teglholmsgade 1
2450 København SV

Vermlandsgade 65
2300 København S
T: 32 83 32 83
lederne.dk

Ledernes høringssvar om udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære

København
20. januar 2025

Ledernes hovedorganisation (Lederne) takker for muligheden for at afgive høringssvar om forslag til bekendtgørelse om juniormesterlære. Ledernes hovedorganisation bakker overordnet op om aftalen om "Folkeskolens kvalitetsprogram – frihed og fordybelse" fra marts 2024.

Lederne understreger, at folkeskolen skal sikre, at alle unge går ud af folkeskolen med basale færdigheder, så de kan påbegynde en ungdomsuddannelse. Derfor mener Lederne, at juniormesterlæreordningen skal være en nødløsning for de få elever, der ikke kan gennemføre folkeskolen inden for de nuværende rammer.

Generelle bemærkninger

Det er en bekymrende, at ca. hver tiende elev ikke består folkeskolens afgangseksamen, og at denne udvikling ikke ændres. Det er med til at fortsætte tilstrømningen til de 43.000 unge, som står uden job og uddannelse. Manglende basale færdigheder går både udover den unge, men det mærkes også ude på arbejdspladserne. I en undersøgelse foretaget blandt Ledernes medlemmer svarer ca. hver fjerde adspurgte leder, at en eller flere af deres medarbejdere mangler læse-, skrive- og/eller matematiske færdigheder, som gør, at de har svært ved at løse arbejdsopgaverne med tilstrækkelig kvalitet.

Der er flere komplekse årsager til, at nogle elever halter fagligt i folkeskolen. Det kan skyldes mistrivsel, psykiske udfordringer, sociale problemer eller en kombination af flere faktorer.

Juniormesterlæreordningen er en nødløsning

Lederne mener, at juniormesterlæreordningen skal være en nødløsning for

de få, og helt særligt udfordrede elever, der ellers ikke kan gennemføre folkeskolens afgangseksamen i de nuværende rammer. Før eleven skal have tilbud om juniormesterlæreordningen skal folkeskolen være udtømt for andre muligheder for at styrke og hjælpe eleven, og folkeskolen skal sammen med forældrene vurdere, at juniormesterlæreordningen er sidste mulighed. Juniormesterlæren skal opfattes som et værktøj i en absolut nødløsning og ikke tages i brug for almindelige skoletrætte elever. For dem bør folkeskolen udvikle andre værktøjer.

Juniormesterlæreordningen skal kun være for en lille gruppe elever, som ikke vil have andre muligheder for at bestå folkeskolens afgangseksamen. Når en elev kommer i juniormesterlære, skal der være en kontaktperson fra skolen tilknyttet eleven, som sikrer den nødvendige opbakning for eleven, og som virksomheden har adgang til.

Når en elev har afsluttet et juniormesterlæreforløb, skal det skal være muligt at tilrettelægge en vej mod alle ungdomsuddannelser, så juniormesterlære ikke stille eleverne dårligere.

Det skal evalueres, om juniormesterlæreordningen er en hjælp for de fagligt og socialt udfordrede elever. Derfor bør regeringen og aftalepartierne afsætte midler til at undersøge, hvordan fagligt udfordrede unge bedst støttes, fx ved at tilføre flere midler til ekstra lærere og undervisere. Samtidig bør der foretages en evaluering af juniormesterlæreordningen hvert tredje år for at sikre sig, at ordningen ikke forringer de unges faglighed og stiller dem dårligere.

Bemærkninger til kapitel 1 § 1 og § 4 om formål og organisering

Lederne mener, at der udover dansk og matematik også bør lægges vægt på engelsk-kundskaber, da engelsk anvendes som arbejdsprog i mange brancher, og de unge derfor potentielt vil få flere internationale kollegaer og samarbejdspartnere. Derfor foreslår Lederne at ændre formuleringerne i § 1 og § 4 til følgende:

”§ 1. Formålet med juniormesterlære er, at elever i 8. og 9. klasse kan afslutte folkeskolen med en mere praktisk orienteret skolegang, der kombinerer undervisningen i folkeskolen i mindst fagene dansk, matematik **og engelsk** med praktik i virksomheder eller praktiske undervisningsforløb, jf. folkeskolelovens § 9 a.”

”§ 4. Skolens leder tilrettelægger juniormesterlære. Tilrettelæggelsen indebærer beslutning om, hvilke fag, emner m.v., der udover dansk, matematik **og engelsk** indgår i ordningen, og på hvilke dage praktik og praktiske undervisningsforløb skal foregå.”

Generelle bemærkninger til kapitel 2

Det skal tydeliggøres, at virksomheder og ledere ikke har ansvaret for elevens læring i basale færdigheder, da dette er folkeskolens opgave. Praktikken i virksomhederne kan give eleverne mulighed for at indgå i et arbejdsfællesskab og forstå, hvorfor fagene i folkeskolen er nyttige og relevante i en arbejdsammenhæng. Virksomhedens eller lederens opgave kan være at supplere læringen i de af folkeskolens fag, emner m.v., som eleven modtager undervisning i, jf. kapitel 2, § 5 stk. 2. Men det bør stadig

være folkeskolens utvetydige ansvar, at eleverne opnår deres læringsmål.

Når virksomheder og ledere skal tilrettelægge relevante juniormesterlæreforløb, er der behov for, at de kan få støtte fra skolens leder eller en anden relevant person, der har ansvar for juniormesterlæreordningen på den pågældende folkeskole.

Herudover bør en virksomhed og leder til enhver tid kunne opsige praktikaftalen.

Konkrete bemærkninger til kapitel 2 om arbejdsmiljø

Det er først og fremmest et ledelsesansvar at sikre de unges arbejdsmiljø på arbejdspladsen. Det er skolelederens ansvar at godkende elevens praktik herunder at sikre sig, at virksomheden har forholdt sig til gældende arbejdsmiljøregler.

Vi vil derfor foreslå, at det i §8 nr. 9 præciseres, at praktikaftalen ikke alene skal dokumentere, at virksomheden har kendskab til og efterlever arbejdsmiljøregler mv., men også indeholder en beskrivelse af, hvordan virksomheden konkret efterlever arbejdsmiljøloven for det arbejde eleven skal deltage i på virksomheden.

Vi vil foreslå følgende tilføjelse til §8 nr. 9:

”9) Virksomhedens arbejdsmiljøforhold m.v., herunder at virksomheden har kendskab til og **konkret** efterlever arbejdsmiljøregler m.v., **for så vidt angår det arbejde, eleven skal deltage i på virksomheden.**”

Med venlig hilsen

Nina Christine Schwarz
Uddannelsespolitisk chefkonsulent
Lederne

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
STUK.CF@stukuvm.dk

Tekst i emnefeltet:

Danmarks Lærerforening – høringssvar – høring over bekendtgørelse
junormesterlære

13. januar 2025

Høring over bekendtgørelse om junormesterlære

S2024-012707

D2025-012310

Danmarks Lærerforening takker for muligheden for at afgive høringssvar over bekendtgørelse om junormesterlære.

Overordnet set er det positivt at bekendtgørelsen specificerer en række handlemuligheder for skoler og kommuner i tilrettelæggelsen af junormesterlæreforløb. Det kan være med til at underbygge kvaliteten af junormesterlæren. Samtidig skitserer bekendtgørelsen en ordning for junormesterlæren, som er ressourcekrævende, hvis det skal matche elevernes forventninger, ønsker og behov.

Bekendtgørelsen skitserer et scenario hvor nøgleaktørerne dvs. elever, forældre og praktikvirksomheder står relativt alene med deres del af opgaverne og ansvaret for junormesterlæren. Her er det især bemærkelsesværdigt at vejledningen i den kommunale ungeindsats (KUI) ikke er nævnt nogen steder i bekendtgørelsen. Lignende skoletilbud, som omfatter samarbejde mellem skoler og praktikvirksomheder, eller erhvervsskoler, har i praksis altid været organiseret i et samarbejde mellem skolerne og KUI (tidligere UU-centrene). Vejlederne varetager, udover vejledningen af eleverne, en vigtig formidlende rolle ift. koordinering, dialog og opfølgning med aktører udenfor skolen.

Når KUI ikke er nævnt i bekendtgørelsen, og tildelt en rolle i junormesterlæren, kan det medføre usikkerhed omkring implementeringen, organiseringen og rollefordelingen lokalt, hvilket vil være til ulempe for junormesterlæreordningen, og de elever som vælger den.

Danmarks Lærerforening skal udtrykke bekymring for elever med særlige støttebehov og elever som er visiteret til specialundervisning, som vælger junormesterlære. Der bør rettes et særligt fokus på, hvordan disse elever kan få tilstrækkelig støtte i et junormesterlæreforløb, så det bliver en succes for dem.

Til § 2

Danmarks Lærerforening finder det problematisk at eleven og forældrene tilsyneladende, efter ordlyden i bekendtgørelsen, selv skal fremskaffe en praktikplads.

I praksis vil den kommunale ungeindsats (KUI), eller skolen, formentlig få en hel række henvendelser om hjælp til at finde praktikplads og indgå praktikaftale. Selvom opgaven således ikke er beskrevet, vil den alligevel opstå og lægge

beslag på tid og ressourcer fra skoleledere, lærere og vejledere. Det vil være vanskeligt at afvise forældre og elever som henvender sig med behov for hjælp.

Elever som kommer fra mere ressourcestærke familier med gode netværk, vil desuden kunne finde bedre og mere interessante praktikpladser, end elever fra mindre ressourcestærke hjem. Uden hjælp fra KUI eller skolen vil en del elever muligvis slet ikke kunne finde en praktikplads.

Det virker i den sammenhæng problematisk at elever og forældre, uden særlige forudsætninger, skal indgå en praktikaftale, som efterfølgende bliver afgørende for skolelederens godkendelse eller afvisning.

Reglerne kan medføre at juniormesterlæreren i strid med de politiske ambitioner ikke bliver overvejende baseret på praktikophold i virksomheder, men i stedet bliver langt mere skolebaseret i form af praktiske undervisningsforløb.

§ 3 og § 4

Det er positivt at skolerne med bekendtgørelsen får en række muligheder for at tilpasse tilbuddet om juniormesterlære til skoleåret og undervisningen mht. tilmelding, fag, emner og skoledage m.v. Det giver en fleksibilitet for skolerne, som øger mulighederne for at de elever som vælger juniormesterlære kan bevare tilknytningen til klassefællesskabet.

§ 6

Der bør være opmærksomhed på skoleledernes forudsætninger og realistiske muligheder for at kunne godkende en praktikaftale og vurdere om virksomheden lever op til arbejdsmiljøreglerne for eleven. Her kan der være behov for kompetenceudvikling af den eller de ledere eller medarbejdere, som skal løse opgaven. Eller at se på god praksis for lignende opgaver, som skolen kender. Fx erhvervspraktik eller de særlige forløb efter folkeskolelovens § 9 stk. 4 eller § 33 stk. 4.

§ 7

Set fra et virksomhedsperspektiv kan der være behov for en tydeliggørelse af opgaver og ansvar, som følger af at være kontaktperson og ansvarlig for elevens faglige udbytte og trivsel. En central beskrivelse af denne opgave kan understøtte en vis ensartethed i kvaliteten af juniormesterlæreforløb på tværs af virksomheder og kommuner.

Den løbende kontakt med virksomheden om elevens juniormesterlæreforløb er en opgave som mange steder almindeligvis vil blive varetaget i et samarbejde mellem skolen og KUI, hvilket burde fremgå af bekendtgørelsens ordlyd.

§ 9

Tilsynet med praktikaftalen har de samme udfordringer som er beskrevet ovenfor i bekendtgørelsens bestemmelser om godkendelsen af praktikaftalen i § 6 og den løbende kontakt i § 7. Af hensyn til kvaliteten af tilsynet og en vis ensartethed fra kommune til kommune, i organisering og kontakt til virksomhederne, bør det være tydeligere, hvordan opgaven skal organiseres i alle kommuner.

Det er uklart hvorfor der er forskel mellem på den ene side § 9 hvor det angives at kommunalbestyrelsen fører løbende tilsyn med praktikken, og på den anden side i § 7 stk. 2, hvor det hedder at skolens leder har ansvaret for den løbende kontakt til virksomheden om elevens juniormesterlæreforløb.

§ 10

Det er uklart hvorfor de praktisk undervisningsforløb tildeles et særligt formål når der samtidig fremgår et overordnet formål med juniormesterlæreordningen i bekendtgørelsens § 1. Det beskrevne formål i § 10 omfatter dele af folkeskolens formål, hvilket afstedkommer spørgsmålet om hele juniormesterlæreordningens relation til folkeskolens formål. Det må antages at hele juniormesterlæreordningen, som en ordning indenfor folkeskolen, i sin helhed er omfattet af folkeskolens formål.

§ 13

Det er positivt at bekendtgørelsen sætter detaljerede rammer for driftsoverenskomster for praktiske undervisningsforløb. Danmarks Lærerforening finder det særlig vigtigt at kommunerne stiller tydelige krav til den løbende dialog med elevens folkeskole, herunder lærerne (pkt. 1), de pædagogiske kompetencer hos det undervisende personale (pkt. 4), de finansieringsmæssige rammer, budget regnskab m.v. (pkt. 5) og tilrettelæggelsen af tilsynet med undervisningen (pkt. 6).

§ 16

Det er positivt at bekendtgørelsen i § 16 stk. 2 er eksplicit omkring kommunalbestyrelsens muligheder for delegering af ansvaret for tilsyn med de praktiske undervisningsforløb. Samme beskrivelse kan med fordel indgå i beskrivelsen af tilsynet med praktikforløb i bekendtgørelsens § 9. Det er uklart hvorfor der er forskel på beskrivelsen af tilsynet i de to paragraffer indenfor den samme ordning. Beskrivelsen i § 16 stk. 2 er med til at tydeliggøre at ansvaret for tilsynet ikke nødvendigvis behøver at ligge hos den enkelte skoleleder, men kan uddelegeres til fx KUI.

Afslutningsvis skal foreningen viderebringe en teknisk bemærkning fra Lærernes Centralorganisation, LC. I lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse (<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2024/145>) og i lov om institutioner for forberedende grunduddannelse (<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2022/836>) bør der i institutionernes formål og opgaver indskrives en hjemmel til, at institutionerne kan indgå driftsaftaler med kommunerne om praktiske undervisningsforløb som en del af juniormesterlæren.

Med venlig hilsen

Regitze Flannov
Forkvinde for Undervisningsudvalget

**Rådet for de grundlæggende
Erhvervsrettede Uddannelser**

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Teglholmsgade 1
2450 København SV
(Sendt pr. e-mail til: STUK.CF@stukuvvm.dk)

**Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelsers
(REUs) høringssvar vedr. udkast til bekendtgørelse om
juniorimesterlære**

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) har ved brev af 13. december 2024 sendt nævnte bekendtgørelsesudkast i høring.

REU har haft udkastet i høring blandt rådets medlemmer m.v. og henviser til organisationernes selvstændige høringssvar.

Venlig hilsen

Stina Vrang Elias
Formand

Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU)

Rådssekretær
Per Pagh Aarestrup
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K
Tlf 3392 7332
e-mail: reu@uvvm.dk

23. januar 2025